Ч. 29 (14.861). Львів, середа 9. лютого 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.,
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Совітський шарже д'аффер у Букарешті пропав без сліду.

З Букарешту повідомляють:

Шарже д' аффер СССР в Букарешті Бутенко пропав серед загадочних обставин. У неділю коло 10. год. вечором виїхав він самоходом з посольства до свого мешкання. Шофер бачив, як Бутенко висів і замкнув за собою двері — З ТОГО ЧАСУ ПРОПАВ ЗА НИМ СЛІД. Слуга Бутенка, румунка, оповідає, що вона положилася спати в 23-ій годині і до того часу Бутенко не вернувся.

Вчора (понеділок) передполуднем члени посольства занепокоїлися, чому Бутенко не приходить. Секретар посольства поїхав до його дому і застав там повний лад, зате НА СХОДАХ НАЙШЛИ КІЛЬКА ПІДОЗРІЛИХ ПЛЯМ, НАЧЕБ ЗІ ЗМИТОЇ КРОВИ.

Посольство повідомило поліцію, але вона не зуміла найти Бутенка.

Бутенко приїхав перед 4-ма місяцями з Москви і замешкав на тихій вулиці, недалеко посольства. Крім нього мешкало там ще трьох урядовців совітського посольства, власник дому та одна румунська родина. Відколи посла Островського відкликали з Москви, Бутенко став дипльоматичним представником СССР у Букарешті як шарже д' аффер. Він має 37 літ. Небавом мала приїхати з Москви його жінка з дитиною.

У совітському посольстві думають, що Бутенка схопили або навіть убили.

Британська нота до еспанського нац. уряду й еспанська відповідь.

Британський ґенеральний аґент у Саляманці доручив еспанському національному урядові ноту з протестом проти нападів національних літаків і підводних човнів на британські кораблі. Нота зредаґована в рішучому тоні; в ній є згадка про нові охоронні засоби, що їх британський уряд рішив увести у звязку з недавніми інцидентами.

ВІДПОВІДЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕСПАНІЇ.

Радіо зі Саляманки оголосило опівночі в пресовому комунікаті заяву мін. Ідена з таким коментарем:

1) Нема ніякого доказу, щоби це національна фльота сторпедувала британські кораблі, зате більш як певно зробили це червоні, які бачать єдиний рятунок у міжнародній війні.

2) Чи є в національній Еспанії відповідальний уряд? Якщо так — чому не признають йому комбатантських прав? Якщо ні, не розуміємо Іденової заяви.

3) На інформації у справі репресій відповідаємо таке: Не сумніваємося щодо морської могутности Анґлії, але не вважаємо, щоби було доцільно вживати тої сили супроти краю, знищеного домашньою війною.

4) Не вважаємо, щоб наша свята війна мала щось спільного з кольоніяльною імпрезою і щоби могла викликати неоправданий гнів — зокрема гнів народу, відомого з поміркування.

Анґльо-італійське порозуміння у справі евакуації добровольців з Еспанії?

Льондонська преса застановляється над можливостями італьо-британського порозуміння. Нині або завтра мін. Іден мабуть знову говоритиме з амб. Ґрандієм. Якщо оба дипльомати уґіднять погляди своїх урядів у справі евакуації добровольців, найближче засідання комітету неінтервенції, що відбудеться у пятницю, матиме велике значіння.

КОШТИ ЕВАКУАЦІЇ.

Евакуація добровольців з Еспанії коштуватиме 2,500.000 фунтів; цю квоту покриють рівними частинами Анґлія, Франція, Німеччина, Італія і СССР. Британський уряд уже затвердив свою участь у видатках на евакуацію.

ЧИ ІТАЛІЯ ДІСТАНЕ ПОЗИЧКУ В АНҐЛІЇ?

Як твердять льондонські „Фінансові Новини", положення на Середземному Морі є одинокою перешкодою, що не дозволяє льондонським банкам дати позичку Італії. Анґльо-італійські фінансові взаємини були давно дуже добрі. І тепер льондонські банки охоче дали би кредити поважним італійським банкам і торговельним підприємствам, але вони мусять дістати запоруку, що анґлійські гроші не підуть на фінансування протианґлійської пропаґанди. Італія повинна дістати позичку щойно тоді, як заключить договір з Анґлією.

Анґлія скріплює середземноморську фльоту.

З огляду на напади на два британські кораблі, британський уряд скріпив свої сили на Середземному Морі: він висилає туди два кружляки з протилетунською артилерією і скріплює летунські бази на Атлянтійському побережжі. Скількість контрторпедовців збільшують з 60-ох (згідно з постановами ніонського договору) на 70, з чого 40 припадає на Анґлію, 30 на Францію.

КОНТРОЛЯ МІНОРКИ?

Обговорюючи постанови британської та французької адміралції в боротьбі з піратськими нападами підводних човнів, „Дейлі Гералд" стверджує, що минулої ночі британські та французькі контрторпедовці окружили густим кордоном Мінорку, базу національних підводних човнів. Експерти вважають, що ці останні не зуміють передертись через той кордон і виплисти на повне море.

Без „Просвіти" — народу не виховаємо. Тому не жалуймо датків на скріплення змагань „Просвіти"! Вступаймо всі в члени Матері „Просвіти"!

Берестейський мир.

(9. II. 1918. — 9. II. 1938.)

Львів, 8. лютого 1938.

Двацять літ минуло вже від часу, коли Українська Держава дістала на політичній мапі Европи границі, що відразу ставили її в ряді великодержав. Але не треба було і 20-ти літ, щоб на тій мапі не тільки стягнути та звузити українські державні границі, щоб не тільки позбавити Україну її державницької позиції в міжнародньому укладі сил, але щоб узагалі викреслити з мапи Европи Українську Державу, як самостійну політичну організацію українського народу. Не пощастило не тільки дхнути могутнього духа в широку форму, закреслену берестейським миром, не було сили не тільки виповнити змістом форму, яку ми добули, але й саму форму ми втратили, скотившись назад до ролі обекту: обекту національної політики чужонаціональних держав, у межах яких найшлись землі, обхоплені берестейським договором, та обекту міжнародньої політики, в якої орбіті найшлась українська проблема. Не Українська Держава, а лише — проблема.

Таким робом берестейський мировий договір став ніби тільки архівним документом, вартісним хіба тільки для історика-дослідника, що любить порпатись у запорошених старих паперах. „Клаптик паперу" — це цинічна характеристика всіх мирових договорів всесвітньої історії. А проте вона до ніякого договору мабуть так яскраво не підходить, як до берестейського договору, — коли судити по нинішньому стані річей. Тому не диво, що ті, які берестейський мир поборювали від менту, коли він був у ніч з 8. на 9. лютого 1918. року підписаний, і з менту, коли до Берестя виїхала самостійна делеґація Української Народньої Республики, — що всі вони обчімхують той мир з усякого значіння: вони мають дійсно чимало матеріялу до легковажної його оцінки. Для злобного критика й сам образ мирової конференції у Бересті дає чимало можливостей представити його в карикатурному світлі. Адже там з одного боку були представники молодої держави, яка акуратно напередодні підписання мирового договору втратила вже свою столицю в користь ворогів; поруч із ними були представники того недавнього могутнього члена Почвірного Порозуміння, якого полки сходили були по карпатських узбіччях на мадярську кітловину, та який тепер перед підписанням мира вже очистив окопи, не уявляючи собою ніякого противника. А по другому боці з чотирьох партнерів три з них — Австро-Угорщина, Болгарія і Туреччина — за всяку ціну хотіли годи-

тися, утотожнюючи з миром мало не свою екзистенцію; пісар Карло переживав 20 літ тому „найщасливіший день у житті", бо з отим миром ввязував не тільки надію на хліб для голодної і з голоду збунтованої наддунайської столиці, але й ратунок для цілої монархії і для династії Габсбургів. Одна Німеччина була партнером, який не потребував блефувати, — але й ситуація Німеччини не була світла, коли переможний сепаратний мир на Сході Европи не охоронив її від воєнної катастрофи на Заході. Всі партнери берестейського мира програли, вернули нові сили, нові чинники, які стали партнерами великої повоєнної гри за мир і війну. І большевицька Росія, така немічна у Бересті і безпосередньо після Берестя й така нібито сильна в моменті закріплення своєї влади в новій тюрмі народів, теж програла: бо хоч і належить до Ради Ліґи Націй і хоч утримує одну з найбільших армій світа, проте грає ролю підмету міжнародньої політики теж у дуже обмеженому змісті; маленькою ілюстрацією, як вона пережерта внутрі, є доля провідників та учасників російської мирової делеґації у Бересті — розстріляних (Йоффе, Каменев, Сокольників), засланих на Соловки (Радек), або прогнаних на другу півкулю глобу (Троцький)...

Але вся та і така оцінка берестейського мира не бере під увагу одного моменту: внутрішнього розвитку українського народу, розвитку подій української національної революції, історії українських визвольних змагань. Берестейський мир творив у них тільки один із межових стовпів, тільки один з епізодів, великих, важних, але епізодів, які не рішали ані про здвигнення і закріплення Української Держави, ані про її загибіль. І тому українська оцінка берестейського мира не може йти по лінії критичних міркувань чужинецького історика.

Ми ставимось до берестейського мира перш усього як до радісного факту одного з найбільших дипльоматичних успіхів, які знає не тільки історія України, але й історія міжнародніх мирових трактатів. Цей успіх тим більший, що українські делеґати — це були молодики, які вперше опинились у ролі дипльоматів, маючи проти себе старих досвідчених політичних лисів. Берестейський мир має для нас величезне значіння історичного прецеденсу, як подія, записана у всесвітній історії, яка може підлягати критиці й коректам, та яка проте зробила те, що так чи інакше мусить знову повторитись: впровадила в міжнародне життя самостійну Українську Державу. Берестейський мир має врешті те величезне значіння для нас, що він відкривав нові сторінки української визвольної боротьби. Переворот Павла Скоропадського, протигетьманське повстання і Мотовилівка, Трудовий Конгрес і 22. січня 1919, творення новітньої Української Армії, спільний похід на Київ з УГА, війна з большевиками та Денікіном, чотирокутник смерти, і Зимовий Похід Омеляновича-Павленка, варшавський договір і польсько-український похід на Київ, і II Зимовий Похід і траґедія Української Армії, — все воно взагалі могло відбутися завдяки тому, що берестейський мир уможливив відбити першу навалу Антонова-Овсеєнка, Муравйова, Єгорова й Берзіна. Були серед тих подій моменти світлі й сумні, були неспівмірні вартости, були моменти здвигу й упадку. Але всі вони разом складалися на боротьбу, в якій кріпшав український нарід та його національно-державна свідомість, усі вони разом склалися у своїх підсумках на ту визвольницьку традицію, на якій сьогодні спірається все виховання української нації.

Довкола берестейського мира все ще кружляє чимало леґенд. Все ще всякі „історики" й „публіцисти" торочать про нього теревені, обраховані лише на дискредитацію. Все ще единою спонукою такої оцінки буває у декого ненависть і до німців і до українців. Це торкається напр. відомих польських атак на II. точку 2-ої статті мирового договору, що торкається Холмщини. Це добра нагода, щоб пригадати, що 1) у тій точці казалося виразно, що подрібно встановлятиме границю мішана комісія відповідно до етнографічних відносин та з увагою на бажання населення і 2) 4. березня підписано у Бересті додатковий договір, у якому сказано, що та мішана комісія може не рахуватися з устійненою у договорі границею Біґгорай — Щебрешин — Красностав — Пугачів — Радин — Межиріччя — Сарнаки, та що до мішаної комісії будуть покликані й польські представники. Дивним дивом польські обурені голоси про ту первісну клявзулю та другий додатковий протокол ніколи не згадують.

Безумовно Ахіллевою пятою берестейського мира було те, що в ньому рішали про границі держав европейського Сходу не безпосередньо заінтересовані сторони й сусіди — Україна, Московщина, Польща, — лише тільки одна заінтересована Україна та — німці. Цей первородний гріх того мира жорстоко потім пімстився. Але таких промахів маємо безліч, і не тільки з часів заперед берестейського мира. Адже і ризький мир, який обовязує по нинішній день, має той сам первородний гріх у ще більшому розмірі: рішали в ньому про долю України — без українських представників. І рішення Ради Амбасадорів з березня 1923 року відбувалось теж без участи українських делеґатів. І тому треба бути дуже обережним з критикою, яку викликує не розум, а почування.

Ми, українці, оцінюючи вартість берестейського мира з нинішньої перспективи 20-ти літ, можемо здобутись уже на той обєктивізм, який каже нам ставитись до тієї події без ентузіязму, але з найбільшою пошаною. І віддати їй поклін, як світлій даті з історії українських визвольних змагань.

Ік.

Політична атака чи провокація?

Атака польського посла Войцеховського на нашого митрополита Андрея Шептицького в буджетовій соймовій комісії у Варшаві, атака при помочі всіляких низьких закидів і посуджувань, заворушила наше українське громадянство і тяжко його вразила своїм тоном і змістом. Тому перше слово, яке впало у відповідь на ті напасти і лайки, було: це нечувана атака!

Так, нам здається, „нечувана", бо нинішне українське громадянство не чувало ще про таку свавільну зневагу Найвищого Достойника Української Католицької Церкви. А інша справа, чи такими засобами можна досягнути честь і достоїнство нашого владики, котрого добре знає ввесь український нарід не від сьогодня.

Та для докладности хочу пригадати, що напасти на наших митрополитів бували й у давніх часах. Ось помовлювання митрополита Михайла Левицького, начеб він порозумівався з польськими патріотами і ділав на шкоду української (руської) народности. Тому о. Антін Петрушевич, його „придворний священник", оголосив у „Зорі Галицькій" з р. 1849. „отвіт клеветникам", в котрому він виявив між іншим, що в місяці серпні 1848 р. приїхали були до Унева князь Сапіга, Г. Васілевський, граф Красіцький і Г. Батовський та домагалися від митрополита, щоб він підписав протест проти поділу Галичини; але він їм відмовив і заявив, що вже підписав з представниками українського народу адресу до Відня, щоб українську область Галичини відділили від польської.

Також з початком шістьдесятих років минулого століття посипались були напасти і лайки польської преси на митрополита Григорія Яхимовича за його акцію проти душехватства польського духовенства і перетягання вірних нашого обряду на римо-католицький обряд. Тоді державний прокуратор звернувся був до митрополита із запитом, чи не булоб вказано конфіскувати дотичні газети; на це відповів митрополит Яхимович, щоб не конфіскувати, бо знана річ, по вулицях не кидають камінням на дерево, яке не родить...

І таких випадків бувало більше тай не було страху.

Тому наш Князь Церкви не налякався тієї [...]ної атаки, ані нею не зажурився і не потребує заяв співчуття, бо від тої напасти ані той [...]тир не впав, ані стало не розбіглося, а ще більше всі ми зединились!

Та з цього драстичного випадку залишається для нашої внутрішньої політики одна наука: що панове польської політики нічого не навчились і нічого не забули!

А як вони думають, що цим шляхом дійдуть до нормалізації польсько-українських взаємин, то маємо право дуже сумніватися...

К. Л.

Карти, горілка й аритметика.

ВОЛИНСЬКІ МАЛЮНКИ.

В ТРИ КОЛОДИ.

Дубенщина. Село. Довгий зимовий вечір. Іван страшенно нудьгує. От, як би „газетка" чи книжка, то час якось пройшов би. Та Іван не має їх, бачите, він бідний: усього шість гектарів! Колись можна було у „Просвіті" дурно прочитати, а тепер хоч пропадай.

Іван одягає кожух і йде до Семена, бо той газетку має та й взагалі знає, що діється на світі.

Привіталися й Іван починає розпитуватись, що там у світі робиться. Ще Семен не встиг розвязати рота, як двері скрип — входить Петро, теж почитати чужу газетку чи бодай довідатись, що чути на світі Божому.

Семен хвилюється, тривожно поглядає то на темні шибки вікон, то на двері. Врешті набирається відваги й каже:

— Знаєте, того... Колись-то казали російські „городові" на вулицях: „Больше трьох не совокупляйся". Так воно й тепер. Знаєм [...] що не вільно в хатах збиратися. Отже [...] те, а один мусить вийти з хати, бо вже [...] трьох.

— Та кинь дурниці! — каже Іван, — [...] там побачить та ще в таку заметіль?

— Ні, не хочу кари. То що? Як [...] піде, то я сам піду з хати.

І за шапку. А двері знову скрип — [вхо]дить Микола, теж довідатися, як там [...]. Ще не стряхнув снігу з шапки, знову скрип — Грицько, за ним Дмитро.

— То вже нас два рази по трьох, [...] подвійна кара! — з жахом чухається господар.

А двері знову скрип — входять [...] Федір і Данило.

— Господи! — стогне господар. — [...] потрійна кара. Йдіть ви до всіх чортів! [...] швидше!

— Та як іти? Чуєш, що робиться [...] Такої заверюхи й не запамятаю. Дай [...] грітися. А то женеш, як собак.

— Забирайтеся! Ідіть. Не хочу [...] тити.

Данило чухається за вухом:

— Воно так, збиратися не вільно. Але [...] витися не забороняють.

І бух колоду карт на стіл. А [...] другу. Петро витягає з кишені третю. [...] знову скрип — входять Максим, Юхим [...]

— Хіба що так! — лагідніє господар — [...] сідайте та швидше, щоб не було [...] тут біля стола, а ви можете на [...] ще стільниця стоїть, примостіть [...]

За хвилину йде гра в три колоди [...] риться.

— А можеб так десь [...]

— відзивається бідний Іван, що ніяк не може передплатити „газетку".

— Вартоб! Бо якже так насухо?

Назбирали грошей. Виряджують куди слід Миколу.

— А візьми мені махорки!

— І мені. І мені.

В Семеновій хаті весело, говірко, все у хмарах сірого диму.

Раптом скрип — начальство.

— Що це за зібрання?

Всі весело сміються.

— Яке там зібрання, пане! Отак зійшлися пограти в карти та чарчину випити. Можеб і ви з нами? А що до зібрання, то Боже борони! Ми політикою не займаємося. Хе-хе-хе!

— Ну, це то інша річ...

Гра йде далі, аж за північ.

АРИТМЕТИЧНЕ ЗАВДАННЯ.

Люблю я Рівенщину. Тут є все, не так, як в інших повітах: ВУО, УНДО, радикали, гетьманці, націоналісти ну й, напевно, бувші сельроби та комуністи. Багатий повіт!

Їду туди возом, бо з того часу, як Волинь прилучилася до західньої культури, колишньої східньої зими та саней вже й не побачиш. Навіть Йордан відбувся по коліна у воді.

Отже їду по болоті крок за кроком і від нудьги думаю про те, що сталося у Варшаві. Там — у соймі чи сенаті, не памятаю — хтось сказав, що в Галичині дуже багато націоналістів та що їх не треба пускати на Волинь. А якийсь посол чи сенатор — теж не памятаю — відказав, що, мовляв, на Волині їх не менше. Отже думаю: справді, де їх більше, де більша загроза та з якої сторони, в яку потребаб спинить рух?

Думав, думав та нічого не видумав. Бо це, врештою, не мій фах. Я, бачите, свині на бекони скуповую. То й пощо мені про такі страшні речі думати?

Аж ось віжджаю в село. А знаю його добре! По дверях, по вікнах пізнаю, де яка партія сидить.

Входжу до першої хати зкраю.

— Добрийдень. Чи не маєте свині на продаж?

А сам глип — біля стола молодь. Голови посхиляли над папером, спини повиставляли до людей і щось рахують. Зрадів я, що йде наука. Зацікавився. Підходжу ближче. Щось пишуть і рахують.

— Аритметикою займаєтесь? — питаю.

— Так, — відзивається хтось, не підводячи голови, — та трудне завдання!

— А ну, яке?

—Та ось, — відповідає жваво хлопець, — хочемо вирішити, де більше націоналістів: у Галичині чи на Волині. Оля каже, що в Галичині, а по моєму на Волині.

Мене, немов гепнуло по голові. Таж це те саме питання, що лізло й мені в голову по дорозі!

— А якже ви вираховуєте?

— Та ось пригадуємо всі процеси й кілько було обвинувачених. На мою думку, таки на Волині більше. В Галичині все дрібнота: двох-трьох обвинувачених, найбільше десять-дванадцять. А в нас як сипне, то вже сипне: пядесять, шісдесять, сімдесять пять.

Що мають спільного бекони з політикою? І я хутчій втік із цеї хати та до сусідньої. А там теж сидять біля стола й теж рахують. Питаюся: що роблять? Теж рахують, де націоналістів більше?

Я до третьої, до четвертої, врешті до останньої хати в селі, — скрізь займаються тією самою аритметикою.

Питаюся:

— Чому вас це цікавить? Таж ви вуісти, ундівці, радикали, сельроби, кому...

— Якже може не цікавити? Треба ж знати, що дістеться на Волині. Навіть свого противника треба обчислити. Бо якже інакше?

— Нам би й у голову не прийшло, — сміється дівчина, — як би у Варшаві не почали. Спасибі їм. Тепер знатимемо правду.

— Ну, й до чого ж ви прийшли?

— Та щось так показує, що тепер галичан уже будуть пускати до нас, а нам до Галичини буде годі?

Я впіймав себе, що починаю займатися політикою, замість беконами, махнув рукою на це село та хутчій до другого. Там та сама аритметика. Я до третього, до четвертого, до пятого — скрізь те саме. Отак що ні село, то те саме аритметичне завдання.

Вертаюся до Рівного, щоб перечекати, коли нарешті волинські села розвяжуть своє завдання: де більше націоналістів у Галичині чи в тихій волинській стороні. Та й трохи відпочити треба від цеї аритметики.

Але не встиг ще з воза, як мій добрий знайомий хапає мене за рукав:

— А яка ваша думка?

— Про що?

— Ай, Боже мій! Не вдавайте наївного. Де більше націоналістів: у Галичині чи на Волині?

Я вихопив рукав і втік. А мене за той самий рукав другий знайомий:

— Ви їздите по селах, то певне знаєте: де більше — в нас чи в Галичині?

— Беконів?

— Яких там беконів! Про націоналістів питаюся.

Я знову шарпнув свій рукав і закивав пятами. Та дарма. Скрізь, на кожному кроці, в кожній рівенській хаті чи палаті йде те саме аритметичне питання: де більше?

ОЛЕКСАНДЕР СЕВРЮК.

Уривки зі споминів.*)

...Ще 24 години і ми були знову в Бересті. Телеграф передавав саме деталі червоного повстання, вуличних боїв і звірств муравйовських банд.

Міністр закордонних справ О. Шульгин спішно кликав мене до апарату; большевики наближалися до міністерства...

Не встиг я вийти ще з вагона потягу на перон берестейського двірця, як німецький звязковий старшина негайно повідомив мене, що Київ спішно кличе мене до телеграфного апарату. Полишивши моїх товаришів на двірці, я вскочив до авта, що за кілька хвилин завезло мене до будинку, де були розміщені наші телеграфічні апарати. Ще мить і я вже на горі в кімнаті наших телеграфістів. Збентежені обличчя, є рух обірвана телеграфічна бинда... Київ замовк.

Апарати вмерли, оніміли і кілька днів, що нам видалися безконечними, ми залишилися без відомостей з Києва.

Страшне, приголомшуюче почуття — український уряд не існує більше — мали ми, коли за годину поінформував я моїх товаришів про те, що сталося в телеграфічному будинку.

Але, не мусіли ми ніякому випадку зраджувати наших почувань, навпаки, нам потрібно було робити радісні обличчя в цій страшній ситуації.

Наш поїзд був вже великою несподіванкою для всіх учасників мирової конференції, бо на засіданні 30. січня представив вже Троцький своїх нових помічників — Шахрая і Медведєва як „справжніх представників України"!

А днем пізніше цей-же Троцький заявляв занепокоєним представникам Центральних Держав: „...на підставі ріжних відомостей, а спеціяльно на підставі телеграми, що я щойно одержав, я гадаю, що справа участи делегації Центральної Ради в переговорах є більш справою минулого, ніж сучасности, або майбутности..."

Перший день після нашого повороту був присвячений перемовам з делегаціями Німеччини, Австро-Угорщини, Болгарії і Туреччини.

Наше становище без звязку з нашим урядом було незвичайно тяжке. Ми не знали напевно чи Київ впав чи ні. Але, було ясно, що розмови з нами, після большевицької перемоги в нашій столиці, були би для Центр. Держав неможливі. Тому, рішені були ми всі несприятливі для нас новини вперто промовчувати.

Отже почалася велика гра.

Назовні цілком спокійні, старалися ми не вносити жадної нервовости в наші дальші наради. Їх не [illegible], і триматися так, як ніби то все проходило серед цілком нормальних обставин. Прецінь, і з другого боку, особливо в Австрії, становище було надзвичайно критичне.

Оскільки не мав я ні віку, ні дипльоматичної школи графа Черніна, то мої нерви були кріпші.

Одне лише нас сильно занепокоювало: а саме — телеграфічне сполучення Берестя-Петроград. Будож, либонь, ясним, що Совіти інформуватимуть Троцького щодо большевицького повстання у нас в Києві та про все інше, що може нам в Бересті попсувати нашу працю.

Ми ломали собі голови як цьому запобігти.

Одна думка промайнула у мені в голові... Спочатку, я її відкинув як нельояльну, потім ще і ще раз передумав — чи не мусимо ми все таки так поступити...

Перед моїми очима знову повстали картини віддалі, страшні — нашої останньої подорожі. Ясно стало мені, що большевицька спроба фізично знищити делегацію Центральної Ради**) є тою методою, що згодом пристосована буде до цілого українського народу. Отже, ми мали не тільки право, але і святий обовязок не залишати невикористаним ніякого засобу для урятування нашої батьківщини.

Тому рішився я на крок, невдача якого могла потягнути тяжкі, що їх неможливо було навіть передбачити, наслідки для цілої ситуації...

Серед службовців совітської делегації було кількох українського походження; вони удержували навіть, зносини з нашими технічними співробітниками.

Вночі запросив я одного з українців большевицької делегації до мене. Я відчував я був переконаний, що не погрози ні гроші не можуть мати на нього жадного впливу; тільки його почуття любов до Батьківщини може нам допомогти.

*) Нижче подана частина відчиту, що його виголосив в листопаді 1935 року в Берліні, у „Дом' Гумбольдта", голова Української Мирової Делегації п. О. Севрюк. Появляється в українській мові вперше і кидає жмут світла на оден етап берестейських переговорів. Цей [illegible] торкається того часу, коли Українська Мирова Делегація вдруге верталася до Берестя, [illegible] дороги з Києва чудом, бо — як відомо — [illegible] потяг наскочив на большевицький [illegible]. — Прим. Ред.

**) Автор має на увазі намір Троцького [illegible] до Берестя [illegible] Ше[illegible] [illegible] задержали український потяг і не [illegible] наказу [illegible] українських делегатів.

Щоб поміститися на людях за свої муки, почав я сам атакувати їх. На першого наскочив я на математика та й завдав йому те саме питання. Подумав трохи мій математик та й каже:

— Задачу розвязати важко, бо у Варшаві неясно поставили „умову" націоналістів ОУН чи просто націоналістів? У першому випадку матимемо три дії: додасте всіх оунівців Волині, потім Галичини й від більшого числа віднімете менше; в другому випадку додасте всіх націоналістів Волині (сельробів і комуністів) та віднімете від загального числа українського населення й будете мати число взагалі націоналістів Волині; потім те саме зробите в Галичині й від більшого числа взагалі націоналістів віднімете менше число цих націоналістів і матимете ріжницю.

Я подякував і побіг учити аритметики інших українських громадян.

Шкода лише, що бракує мені грошей; поїхав би я на одну лекцію й до Варшави!

Макар Зір.

Хроніка Совітської України.

Окупаційна влада мусить шанувати память Шевченка. Почали упорядковувати державний музей-заповідник у Каневі під назвою „Могила Т. Г. Шевченка". Скульптор Макогон виліпив з глини погруддя поета. Це погруддя зроблять з мармуру й уставлять у вестибулі музею. Архітектор-художник Кричевський працює, оздоблюючи гору на території заповідника — будуть майданчики, алеї та вручні сходи на гору. Центральні експериментальні майстерні музею українського народнього мистецтва виготовили за спеціяльними малюнками драпрі для арок у музеї. Над памятником Шевченка працює група скульпторів під проводом Бульдіна. Київський будинок-музей Т. Г. Шевченка виставив низку нових експонатів, серед них кілька рідкісних примірників видання „Кобзаря" року 1860 з власноручними дедикаціями поета друзям і знайомим. Виставлено також поему російською мовою „Тризна", видання 1844 р. з автографом поета.

Підготова до „большевицької весни першого року третьої сталінської пятилітки". Завжди буває так, що чим пишномовніша та довша назва, тим гірший зміст. Так і в цьому випадку. У Москві дуже поважно занепокоєні кволою і поганою підготовою до весняної засівної кампанії; великі надії покладають на нового наркома земельних справ СССР Ейхе, що його закликано до Москви з Сибіру, де він був секретарем партійного краєвого комітету; він склав довженну доповідь Раді народніх комісарів; доповідь цю передають по всіх радіостаціях. Ейхе запропонував зразу річний плян с.-т. робіт, тоді як раніше було два пляни: весняний та осінній. Думають, що це поможе, а між тим области на Україні ніби змагаються за гіршу підготову до весняної засівної кампанії: ремонтують дуже невелику кількість тракторів, при чому якість ремонту дуже погана, не перечищають насіння, не підготовляють кадрів для тракторів, комбайнів, автомобілів. Ця загадкова Україна завжди може принести цілком несподівані неприємности.

Порядки у наркоматі соціяльної забезпеки УССР. Багато людей звертається зі скаргами до цього наркомату і нетерпляче чекає на відповідь. Чекати доводиться не тижні, іноді навіть не місяці. Надходить, наприклад, за місяць 688 скарг, з них полагоджують 10, а решта залежується. А ці 10 ніби полагоджені — це скарги на місцеві районові організації, тому їх і повертають на розгляд тих самих районових організацій. А якби хто захотів переговорити у своїй справі з начальниками відділів наркомату, то їх не можна знайти... Завідувач відділу десь є, бачите і пальто його і кашкет... Так минають години без жадних наслідків.

Нове шкільництво. Коли управу київської центральної прилюдної бібліотеки „вичистили" з „націоналістичних бандитів" виявилося, що вони гноїли по льохах бібліотеки дуже багато книжок. Виявилось, що це видання творів Пушкіна, Некрасова, Чернишевського, Добролюбова, Белінського...

Дружне співжиття „братерських" народів. Український нарід і „братерський великий російський нарід" почали цілком братерське співжиття. Російський поет Лебедев-Кумач надсилає поздоровлення „Сестрі-радянській Україні" з такими висловами у перекладі:

З новим роком, красуне-сестрице...
Процвітай, багатішай, співуча,
Синьоока ти, рідна сестра...

А український поет, Андрій Угаров відповідає йому в унісон:

Бють куранти древнього Кремля.
Здраствуй, із новим щасливим роком.
Дорога радянськая земля...

Одеський скульптор Теннер для вистави „Квітуча Україна" закінчує монументальну постать „Ворошилов на коні" (причому тільки тут квітуча Україна? чи тому, що на її плодючих землях виросла і така квітка?!). Спеціяльна делегація українських „трудящих" з академіком-поетом Тичиною і заслуженою артисткою республики „орденоносицею" Петрусенковою на чолі виїздила до Москви дякувати любимому вождові, вчителеві і другові".

Нові музичні видання. Українське видавництво „Мистецтво" випустило масовим накладом пісні: „Ільїч", слова поета Зоревого, музика композитора Грудини: „Стоїть дуб зелений", музика композитора Верьовки. У звязку з недалеким ювилеем „Красной Армії" видали вже до 50 пісень до текстів поетів Тичини, Рильського, Сосюри та інших, що їх написали композитори Ревуцький, Лятошинський, Косенко, Вериківський, Глушко, Віленський та інші. Група композиторів написала 10 похідних маршів. Харківські композитори Мейтус, Тіц і Рибальченко закінчують велику оперу „Перекоп". У підготові до згаданого ювилею беруть участь „народні артисти" Гнат Юра, Бучма, Донець, композитор Йориш та інші.

Нові твори письменника Корнійчука. Корнійчук працює тепер над історичною драмою „Богдан Хмельницький" і над сценарем для фільми тієї-ж назви.

Нова гаета російською мовою. Від 16-го січня у Харкові почала виходити нова щоденна обласна газета російською мовою" „Красное Знамя", орган місцевих партійних комітетів.

Л.

В палких словах будив я його українське серце і його українську кров... і голос крови відгукнувся...

...Совітський службовець віддав себе Великій Українській Ідеї!

Аж до відїзду німецької делегації до Берліна — 3. лютого, большевицькі телеграфічні апарати не працювали...

...Троцький божеволів. Німецькі технічні війська кілька разів перевіряли большевицький телеграфічний дріт до кордону... А апарати мовчали...

За ці три дні ми мали змогу спокійно довести до кінця наші переговори.

З гордістю згадую я тут цього Невідомого Вояка національної України!

Наша інша спроба, большевика Медведева позискати для нашої справи не мала успіху. Цей соромливий робітник, без елементарної освіти сидів у нас цілий день.

Безладдя панувало в його голові. Він то засвідчував нам свої симпатії, то раптом закидав він Центральній Раді її „буржуазність", то знову лаяв Троцького і називав всю большевицьку делегацію „жидівською бандою". Він боготворив Леніна...

Серед сльоз і істерик обіцяв, нарешті, нам Медведев на найближчому пленарному засіданні конференції відчитати нами складену декларацію.

Але, від нас він повернувся знову до Троцького. І цілу ніч доносилися до нас з большевицького будинку крики, вигуки й сміх крізь сльози пяного... Це в дурмані горілки топили там совість цього безхарактерного і безвольного „пролетарія", що на слідуючий день, відвертаючи від нас свої очі, відчитував декларацію Троцького.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Ч. 21. Середа, 8. лютого (27. січня) 1888.

ПРОМОВА КН. БІСМАРКА.

Положення в Европі було доволі непевне. Здавалося, що війна висить на волоску. Тому всі з великим зацікавленням чекали на заповіджену промову німецького канцлера кн. Бісмарка в парляменті. Цю промову виголосив кн. Бісмарк 6-го лютого при дебаті над позичкою на військо. В цьому числі „Діло" почало друк повного тексту тієї промови.

Канцлер сказав, що не зважаючи на те, що Росія збирає військо над австрійським та німецьким кордоном, — він не вірить в можливість війни. „Росія не може мати на ціли — говорив кн. Бісмарк — забрати пруські або австрійські частини країв, — я думаю, їй досить уже поляків, а від Австрії щож інше хотіла би дістати. Нема причини задля якої Росія мала би нападати своїх сусідів, а моє довіря іде так далеко, що якби ми навіть через якесь несподіване якище у Франції замотались у війну з Францією, — то війна з Росією не прийшла би безпосередньо. І навпаки, думаю, якби вибухла російська війна, то французька була би безумовно певна. Але щодо Росії заявляю ще й сьогодні, що не сподіюся від неї нападу".

БОЛЯЧКА.

Одною з болячок, що у тому часі дуже дошкуляла нашому селянству, був дороговий закон. Тому і на Загальних Зборах „Народньої Ради" виступали селяни з „жалобами на великі кривди, які терпить нарід через несправедливі постанови того закона". Посол о. Січинський, що займався справою того закона на соймовому терені, і тут, на зборах „Народньої Ради" основно пояснював справу того закона.

ПОТРІЙНЕ НАРОДНЄ СВЯТО.

В цьому числі надрукувало „Діло" повний текст промови голови „Просвіти" д-ра Омеляна Огоновського, яку він виголосив відкриваючи Загальні Збори „Просвіти" 1-го лютого 1888. Цю промову голова „Просвіти" так закінчив:

„Сьогоднішній і завтрішний день будуть нам довго памятні у житті: сьогодні немов „навечеря" великого народнього свята — дня перших загальних зборів політичного товариства „Народна Рада" і вечера в 50-літні роковини видання „Русалки Дністрової", першої русько-народньої книжки Маркіяна Шашкевича. Це потрійне народнє свято запишеться золотими буквами в нашому народньому літописі. Нехай отже кожний з нас весело святкує нинішнє народнє свято, нехай всякий забуде про лихоліття в нашому суспільно-національному житті, слухаючи сих слів Маркіяна Шашкевича:

Відкинь той камінь, що ти серце тисне!
Дозволь в той сумний тин
Най свобідоньки сонічко заблисне, —
Ти не неволі син!

ВИКАЗ ЖЕРТВ.

— На весіллі у п. Михайла Витвицького в Долині дня 31. січня ц. р. зложили весільні гості на внесок о. Іларіона Пачовського, бувшого ученика руської гімназії, 17 зр. 65 кр. для убогих учеників тієї гімназії. Щирим добродіям, що при весільній забаві памятали на бідних руських школяриків складаємо сердечне спасибі, а вінчаній парі многая літа. Від дирекції руської гімназії В. Ільницький.

„Все для Рідної Школи!" — За цим гаслом повинні йти діла. Чи ви сповнили вже свій обовязок і післали дар на коляду Рідній Школі? Адреса: Рідна Школа у Львові, вул. Сикстуська ч. 46.

У Мадриді зневажили турецького посла?

Італійське радіо подало вістку, що червоні зневажили турецького посла і персонал посольства у Мадриді.

„Анатолійська Агенція" рішуче заперечує цю поголоску і твердить, що вона зродилась з ось якого інциденту: Поліція ввійшла до дому, що сусідує з будинком турецького посольства, і забрала еспанців, що там ховалися. Ця подія була предметом переговорів між Барселоною і Анкарою, що вислала протест.

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Чи жінки повинні бути присяглими суддями?

Перед кількома днями в Т-ві Адвокатських аплікантів був реферат д-ра Ганкевича в справі судів присяглих, в якому референт між іншим говорячи про реформу цеї інституції згадав, що і жінки повинні бути присяглими суддями. — В часі дискусії піднеслося богато голосів проти тої думки референта. — Для викликання дискусії в тій цікавій квестії поміщуємо ту статтю.

Я жінка адвокат. З тієї причини чуюся управненою а також зобовязаною кинути кілька думок дотично справи чи жінки повинні здобути доступ до виконування функцій присяглих суддів.

Моє переконання що ні — а щонайменше — на разі ні.

Ця справа лучиться тісно — не з причин формальних, але психічних з проблемою професійної праці жінок. Тому формальних ні, бож очевидно, що від жінок, які мали би бути присяглими суддями ніхто не вимагав би професійних кваліфікацій. Одначе справа виконування чи невиконування звання має дуже велике значення з огляду на умове вироблення і наставлення даної одиниці.

Свої помічення у тій ділянці проваджу від давна; від часу коли була я ще у пятій гімназійній і ходила якийсь час до школи разом з хлопцями. У школі я прислухувалася відповідям товаришок і товаришів та запримітила між ними суттєві різниці: інше уняття предмету, інший спосіб відповіди, інші вкінці прояви зденервування чи невдоволення. Відповіди хлопців були якось поважніші, спокійніші і на загал видно було у них більше заінтересування предметом, — якщо можна так сказати, то хлопці стояли якось більше на височині завдання. — Ті свої помічення я опісля продовжувала і продовжую їх до сьогодні і бачу, що різниці, які я зауважала вже у молоді, у старших не тільки не затираються, але противно поглиблюються.

Щоби не було непорозуміння зазначую на початку, що не уважаю жінок за менше вартісних чи менше гідних довіря людей а навпаки. Одначе жінки є остільки інші, що на разі не можуть виконувати усі професії і займати усі становища. І так передовсім основно інша сфера заінтересувань. Хібаж кожна з жінок признасть, що публичні справи (оскільки не торкаються спеціяльної харитативної акції) є для них якось далекі. Навіть психольоґія і сама людина не така мало їх цікавлять, а скорше притягає їх мистецтво і література. Я обсервувала нераз жінки дуже поважні і розумні, що на зібраннях, коли обговорювано дуже важні і здавалося би цікаві річи, як проектовані зміни подружого права — нудилися зовсім виразно. — Не цікавилися цим, бо в даній хвилині не торкало їх то безпосередньо. Все, що торкається їх безпосередньо є дуже важне, кожна дрібничка це проблема і це є прикмета жіночого ума. А все, що не торкається її самої, її дому чи найближчої родини має у неї зовсім іншу оцінку.

Не можна за це винувати жінок: цілими віками цей дім був їхнім світом а чим цей світ був менший, тим більші і важніші були щоденні подробиці. І тому очі жінки наставлені на так близьку віддаль не могли пристосуватися ще до цілей дальших.

Далі квестія нервів. Так дуже цінені у жінок в домашньому житті вражливість, субтельність і спосібність скорої реакції, дають малі успіхи, коли їх перенесеться в інші рами і коли їх поставиться на ділання інших зовнішніх чинників. Тоді паралїжується субтельність браком орієнтації, з причини зовсім нової проблеми, вражливість перемінюється в афектацію і реакція стає несподівано за сильна у відношенні до спонуки. І повстає картина цілковитої неясности і необчислимости, які так часто закидається жінкам.

Щоби не послугуватися самою теорією, подам приклади. Одній жінці я провадила процес о 230 зол. Заки приступила до властивих інформацій через чотири дні з ряду в конференціях, тревали (з годинником в руці) від год. 7-ої до 10-ої переконувала мене, як важна її справа. Коли врешті здавалося їй, що я вже достаточно її оцінюю, позволила мені вносити позов, і я їй сказала згори, що сподіюся оскільки взагалі можна щонебудь наперед сподіватися в процесах, виграної в 3/4. Так більш менше сталося і вона виграла 150 зол. в І. інст. Та коли по вироку І. інст. противник запропонував ратальну сплату претенсії, коли допущу до правосильности цього вироку, то я це сказала моїй клієнтці і додала, що уважаю таку угоду за корисну, бо в апеляції нема даних на узискання кращого вироку. На це вибухнула моя кліснтка спазматичним плачем і заявила мені, що тим задаю їй моральний удар, що цього по мені не сподівалася і як далі буду її так журити, вона вмре з виснаження, і що вона уважає виграння цієї справи в апеляції як справу чести і т. д. і т. д. А що я не чулася на силах урятувати її честь в апеляції, виповіла їй повновласть.

Другий приклад: Прийшла до мене молода мужатка в рік по шлюбі і поручила мені сепараційний процес. На запитання про причину, заявила мені, що її чоловік не трактує її поважно, бо з початком кожного місяця дає їй гроші на утримання на цілий місяць і каже, що це ціла його пенсія. А коли потім упоминається більше, каже, що не має, і каже їй вичислюватися на що видала стільки грошей. Я його шлюбна жінка і за це меніж прецінь щось належиться. Коли я їй пояснювала, що якже може дати більше як не має, то відповіла: коли зі мною оженився, а я вийшла за нього замуж, то хіба й не на те, щоби обмежуватися. Я запросила до себе її чоловіка. Показалося, що справді віддає їй ціле жалування (400 зол.) і цей виказав, що більше жалування не побирає. Якось удалося мені їх погодити, але чи на довго?

Це є доказ як невирозумілою і неорієнтуючою в ситуації може бути жінка.

Підчас одної карної розправи я запитала свідка-жінку, якої краски того дня вона мала блюзку. На це невинне питання невадійно свідок розплакався і заявив, що вона є мати дітям і все порядно одягається. Я не могла розуміти причини того плачу; мабуть причиною цього було, що вже зізнавала щось 20 хвилин, була умучена і вичерпалася її нервова витревалість. Тому думаю, що колиб судова розправа тревала кілька годин, а що гірше кілька днів, жінки як присяглі судді булиб перемучені, стратилиб ясність осуду, як також — спокійну і доцільну оцінку справи.

Врешті жінки, які мають славу докладности і пильности з причини цеї докладности до найменших подробиць не можуть здобутися на синтетичну оцінку більшого матеріялу, і це манкамент, який виключає засідання в лавах присяглих. Я згадала на вступі, що професійна праця жінки має вплив на це, чи вони малиб засідати на лавах в суді присяглих. І думаю так: ті жінки, що від молодости працюють професійно і зжилися зі справами ширшими, ніж ті домашні ті думають вже обективно і спокійно. Просто мали можливість стрінутися з ними і їх пізнати. Крім того не можу опертися враженню, що деякі безспірні прикмети жінок перешкоджали би їм в судженні і так при сильнім моногамійнім наставленню лекше буде жінці видати увільняючий вердикт в справі жінки, що поповнила убивство зі заздрости, ніж мужчині, що одначе призадумається, що ходить про життя людини, яке вільно посвятити хіба тільки в обороні власного життя. В справах знова за убивство дитини вроджена любов жінки до дитини могла би спричинити за сувору оцінку вчинку. А думаю, що в житті чоловіка є моменти, які можуть навіть і в таких випадках вповні виключити засудження.

Вкінці думаю що й фізична конституція жінки — хотяй її вплив на умисловість є взагалі перецінена — і вона має своє значіння і я замітила, що жінки підлягають багато сильнішим нервовим потрясениям і моменти доброго, чи злого успосіблення сильніше уявляються як у мужчини. Це можна би перебороти, коли би жінки здали собі з цього справу. В кожному разі треба ще трохи часу, трохи умової і нервової гімнастики і освоєння зі зовнішним позадомашнім життям заки зможуть жінки виповнювати без закиду функції присяглих суддів.

Треба й також, щоби мужчини в позадомашній ділянці почали уважати жінки як поважних і корисних товаришів праці, бо це спричиниться до зміцнення у жінок почуття відповідальности. Один з найповажніших адвокатів сказав мені недавно, що кілько разів стрічається в уряді, чи в професійному життю з жінкою і має з нею поважно говорити про справи, дізнає почування упокорення. Отже не тільки жінки потребують ще суспільного виховання.

Аля.

ОРЕЧЕННЯ Н. С. З 13. 6. 1937. Ч. С. II 2793/36 (3 і 206 СТ. КПЦ).

Подійсний стан: Устною передшлюбною умовою з 1930 р. прирік пізваний М. К. позовниці доньці А. К. титулом випосаження один морг свого поля обн. вгч. 262 гр. К. По шлюбі віддав пізваний позовниці в посідання інший морг поля з вгч. 837 гр. К., який належав до спадщини по матері позовниці і є співвласністю пізваного в 4/16 а позовниці в 3/16 частях.

Позовниця жадає в позві: а) узнання позовниці за властительку одного морга поля з вгч. 362 гр. К., б) виділення і віддання їй в посідання та зізволення на впис права власности того одного морга поля на її річ.

Пізваний має 6 моргів поля та 2 морги ліса, двох нежонатих синів з І-го та 3 дітей з ІІ-го супружа і закинув, що позовниця має власне майно (3/4 морга поля і 1/4 морга ліса зі спадщини по матері) вистарчаюче на відповідний посаг, супроти чого приречення їй ще одного морга, як неформальна даровина є неважна.

І. Суд видав присуд згідно з жаданням позв. виходячи з заложення, що власне майно позовниці не вистарчає на відповідний посаг. Присуд той потвердив відкличний суд. Внаслідок касаційної скарги пізваного Найвищий Суд присудом з 13. 6. 1937. С. II. 2793/36 відкинув жадання позву під а) про узнання позовниці за властительку 1 морга поля, а прочі уступи вироку II. інст. ухилено зі слідуючих мотивів:

1. В к. п. пр. нема такого припису як § 236 а. п. пр., що давав позовникові змогу ставити в спорі внесення про устійнення спірного правного відношення або права. Можливе лише самостійне позовництво про устійнення, коли відповідає вимогам 3 ст. кпц. Жадання устійнення власности, як передпосилка оречення обовязку віддання позовниці посідання ґрунту і гіпотечного перенесення власности тогож не є предвиджене в кпц. і суперечне з приписом 3 ст. кпц., бо позовниця може і доходить проти пізваного правіжу про чинитьбу. Суд не міг тому орікати про жадання І. уступу позву і тому це жадання відкинено.

2. Друга частина жадання позву всупереч 206/1 ст. кпц. не означує предмету власности в спосіб, що надавався би до впису в ґрунт. книгах. Понадто з образою 339 ст. кпц. не вияснено достаточно справи до остаточного вирішення спірного відношення, а саме через унеможливлення розважання засадности заміту пізваного, що приречене випосаження було надмірне в цілости або в части з огляду на власне майно позовниці та особисті і маєткові відносини пізваного.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ АДВОКАТІВ.

Дня 26. лютого ц. р. в год. 11-ій передпол. відбудуться у власній домівці при вул. Костюшка ч. 5/І. Загальні Збори СУА з таким порядком нарад: відкриття Зборів — през. д-р К. Левицький; відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів; звіт з діяльности за діловий рік від 1. січня 1937 до кінця 1937 р.; загальний звіт секретаря; про делеґатури — референта делеґатур; касовий і з фонду підмог — скарбника і вкінці делеґата аплікантів адвокатури та звіт контрольної комісії; вибори нового Виділу і Контрольної Комісії. Внески і запити. Приявність усіх членів обовязкова.

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ АДВОКАТІВ.

Дня 26. лютого ц. р. відбудуться в усіх салях Народного Дому Великі Вечерниці Союзу Українських Адвокатів. Початок год. 21.30. Гостим раді.

Сторінка без політики.

Пригоди на семи морях.

МОРСЬКІ ПАСАЖИРИ „ЗАЙЦЕМ" ТА ЇХ ПРИГОДИ.

Чимало чули ми про залізничних пасажирів зайцем, які стали зовсім буденним явищем. Одні їздять залізницею без білетів, тому, що не мають грошей, інші їздять шукати праці або й то самої праці — а що заробітки мало що більші від ціломісячної ціни залізничих білетів, то їздять зайцем. Ще інші їздять „для ощадности", просто тому, що гріш заплачений за переїзд залізницею вважають даремне втраченим грошем. Ще інші їздять оттак собі „для спорту", щоб зазнати пригод і чванитися відтак серед знайомих, що, мовляв, „таку то трасу я переїхав без білету і ніхто мене на тому не приловив".

Така ява ріжнородних пасажирів зайцем поширилася теж останніми роками й на кораблі. Пасажир зайцем на кораблі є свого роду пачкарем. Він перепачковує „самого себе. З усіх пачкарів — пасажир зайцем здобув собі ще найбільше симпатій, хоч одночасно вважають його одним із найбільших шкідників пасарських кораблів.

Один англійський часопис пише, що союз корабельних власників рішив ужити якнайгостріших засобів проти т. зв. „сліпих пасажирів" (пасажири зайцем) і визначив нагороди не тільки для тих, що викриватимуть таких пасажирів на кораблях, але й для таких, що будуть при тому помічні.

Пасажири „зайцем" попадають нераз в такі ситуації, що вони не лиш томлять, виснажують і загрожують здоровлю, але теж загрожують і їх життю.

Такий трагічний випадок трапився на чердаку одного американського пароплаву. У вантажних магазинах корабля мусіли, згідно з приписами карантани, перевести дезинфекцію, щоб винищити всі комахи, насікомі, щурі, які могли би стати спричинниками недуг, чи епідемій.

Цілу годину впомповували до вантажного простору трійливий ґаз, відтак маґазини герметично замкнули. 24 години пізніше трупи двох пасажирів „зайцем" знайшли на сходах, що вели на чердак.

Один із таких вічних пасажирів „зайцем", на бронзово опалений мужчина, якого зовсім слушно прозвали „королем волоких", оповів цікавому американському репортерові кілька подробиць про свої виправи.

— Коли ви хочете перепачкуватися крізь Атлантик, треба в першу чергу вжити всіх заходів, щоб вас відразу не відкрили. Коли „нашого брата накриють" тоді він вертається знову туди, відки прийшов і має він тоді нагоду цілий місяць обмірковувати у вязниці новий плян трансатлантійської виправи. Найкраще на подорож без білету вибрати якийсь поспішний корабель, добре й елеґантно одягнутися і гарно виголитися, щоб нічим не відріжнюватися від інших пасажирів і при тім уважати, щоб ніяким чином себе не зрадити.

СКРИТКА.

Найважніше — придбати собі скритку на ніч. Коли такий мандрівник має щастя, що йому хтось у своїй кабіні забезпечить захист, то він лиш дуже мало потребує побоюватися відкриття. Тільки корабель треба в таких випадках покидати аж тоді, коли всі пасажири вже вийдуть на сушу. Якби вас тоді придержали, мусите переконати корабельного старшину, що ви є майбутнім пасажиром, який хотів оглянути перед своєю подорожею корабель. Найлекше дістатися на беріг тоді, коли моряки покінчили свою працю і віїзджають на беріг. Звичайно буває воно десь між 4—5 годиною пополудні.

Перед пасажирами „зайцем" боронеться корабельна прислуга всіма силами й засобами. Та навіть найгостріші засоби не помагають і на корабель завжди вспіє перепачкуватися якийсь безплатний пасажир. На кораблях уладили спеціяльні прилади, т. зв. електричні очі, які повідомляють дижурного старшину за кожним разом, коли хтонебудь із пасажирів увійде на чердак.

Та як ми згадали, навіть найкращі засоби не помагають. Ннр, яким чином вкрутився на чердак американського пароплаву 18-літній Джемс Клайн, який їхав зайцем із Ню Йорку до Англії і ніхто не звернув на нього підозріння. Навпаки капітан корабля грав із ним кілька разів у доміно. Щойно перед самим причалом корабля до пристані, виявилося, що Клайн їхав без білету.

Некониче приємну подорож мало двох пасажирів „зайцем", які вибрали собі на скритку „бузькове гніздо" на одній із щогол. Зновуж два американські безробітні примістилися незамітно у ратункових човнах.

ЗРАДЛИВА СІРНИЧКА.

Безплатні пасажири не погорджують ніякою скриткою і вміють „зашитися" нераз у найменший куток. Тому корабельні детективи перешукують у пристанях навіть маґазини з вугіллям. Найменша, навіть, здавалося би незамітна дрібниця напроваджує іноді корабельних детективів на слід безплатних подорожних. Якась покинена шкірка з хліба, виповнене лиш до половини ведро води — доводять до відкриття пасажира. Одного разу білолаху подорожного „зайцем" зрадила навіть надпалена і викинена сірничка.

Мандрівка арґентинського корабля „Чако", який цілими місяцями пливе від пристані до пристані — теж заслуговує на згадку. Коли той пароплав причалював до якоїнебудь пристані, там ждала вже на нього узброєна поліція. На чердаку відбувався перегляд потомлених, неголених і виснажених пасажирів. Частину тих пасажирів висаджували на сушу та інші мусіли далі мандрувати від пристані до пристані. Ці пасажири арґентинського корабля були депортованими з Арґентини та з інших полудневоамериканських републик злочинцями, агітаторами, волокитами, безробітними. Тому, що деяких „пасажирів" не хотіла прийняти ніяка пристань, верталися вони знову кораблем до Арґентини.

АЛЯРМ В ЕТЕРІ.

Іноді пасажири „зайцем" — це небезпечні злочинні типи. Перед кількома роками капітан одного австралійського пароплаву мусів на крилах етеру просити в інших кораблів підмоги. На тому кораблі відкрили 8 „безплатних" пасажирів, яких замкнули до одної великої спільної кабіни. Ці непрошені гості підложили у своїй кабіні вогонь і коли прислуга відчинила двері, змішалися з іншими пасажирами. Відтак озброївшись у револьвери і дрючки, шахували вони ввесь час корабельну залогу. Капітан мусів радіо-телеграмою просити підмоги. На радіовий заклик надїхав британський корабель і його моряки арештували авантурників. Між ними були: один американський мурин, трьох англійців, двох французів і двох, які не могли подати своєї державної приналежности.

„Люди без краю" — це найскладніша проблема пристаневих урядів. Якщо такі люди мають т. зв. нансенівський пашпорт, то вони мандрують від краю до краю, аж поки не знайдуть собі десь пристановища. Такі люди дають найбільший відсоток пачкарів „самих себе".

—o—

Кінова хроніка.

Чаплін, на ріжні запити та вістки американських часописів про його чергові фільми, заявив таке: „1) Не буду говорити ні словечка про свою чергову фільму. 2) Не розстануся зі своїми традиційними мистецькими реквізитами: „банячок", палиця й черевики."

В Берліні покінчив самогубством відомий фільмовий підприємець Артур Гогенберґ, основник кіно-фірми „Лямач-Ондра". Причиною самогубства були матеріяльні труднощі.

Джон Барімур, який 12 літ тому покинув сцену, узяв тепер у Голівуді відпустку, щоби знову виступити на сцені. Він гратиме в Ню Йорку у пєсі „Мої дорогі діти".

Марту Еґерт та Яна Кепуру запросили до Риму, де вони візьмуть участь у фільмі „Римський карнавал". Режисерувати буде В. Турянський.

ФІЛЬМОВА ЦЕРКВА.

Церкву св. Петра в Льондоні, яка досі стояла завжди пусткою, заповнюють тепер вірні ущерть підчас кожного богослуження. Просто тяжко тепер добитися до тієї церкви. Причина цього явища така, що богослуження кінчиться тепер фільмовим сеансом. У тих днях, коли відбувається богослуження, ладу в церкві мусить пильнувати поліція. У церкві устійнюють чергу і не всі можуть дістатися до нутра.

Духовенство тієї церкви рішило висвітлювати не тільки картини релігійного змісту, але і звичайні фільми, які мають морально-виховне значіння. Напр. висвітлювали там фільми „Вічний Жид" Конрада Файта і „Чудове божевілля" Роберта Тайльора та інші.

Наставник церкви увійшов у звязки з деякими фільмовими підприємствами, щоб добитися постанови фільм, цінних під релігійним оглядом.

ВЕСЕЛЕ.

Безприкладна ввічливість

До мешкання приходить розбійник і прицілившися до господаря з револьверу, каже:

— Гроші, або життя!

На те господар:

— На жаль грошей не маю, але щоб ви не вийшли від мене з порожніми руками, то скочу негайно до сусіда й позичу для вас кілька золотих.

В театрі.

Песа жахливо безнадійна. Один гість виходить. У дверях затримує його білетер.

— Прошу взяти „ретурку", бо в іншім випадку не зможу вас знову впустити.

— Не думаю вертатися.

— То прошу ретурку дати комунебудь.

— Не маю особистих ворогів.

В Совітах.

— Що ви думаете, товаришу, про комісара Іванова?

— Гм,... він справді якийсь підозрілий тип. Годі йому навіть доказати, що він є скритим ворогом пролетаріяту.

Причина.

— Чому ви так нагло оженилися?

— Мені конче треба було відпустки, та іншим способом не міг я її дістати.

Жіноча льоґіка.

— Коханий!... Мудрий завжди дурному уступає... Уступи тепер мені і купи цю гарну сукню.

Погані часи.

— Знаете, пане Цапкін, у мене був учора коморник.

— І багато зайняв?

— Зайняв мені годину часу, бо решту то я вже давно переписав на жінку

Добра відповідь

Катехит: „Петрусю, скажи мені що було після потопу?"

Петрусь (думає довший час): „Болото, прошу отця."

Роскоші подружжя.

— Якже так? Ти оженився і сам пришиваєш собі ґудзики?

— О, дуже перепрошую, не собі, тільки жінці. Цеж її піджама.

Антисемітизм у школі.

Учитель: „Петрусю, що знаєш про Саломона?"

Учень: „Нічого не знаю, бо ми нічого не купуємо в жидів."

Сильна конкуренція

— Що ви робите, пане Ромку?

— Нічого.

— Добра праця.

— Добра праця, тільки за сильна конкуренція.

Дивогляди життя.

— Знаєш, Марусю, які ці мужчини дивні.

— Чому?

— Як жінка має гарні ноги, то просять її руки.

ЗМІНА КОМАНДАНТІВ О. К. У ТОРУНІ, ЛЬВОВІ Й ЛОДЗІ.

Дотеперішній командант О. К. Торунь, ген. ...тор Томме перенесений на місце команданта ... К. Лодзь. До Торуня прибуває дотеперішній ...ндант О. К. Львів ген. Карашевич-Токаржевський; на його місце прибуде до Львова дотеперішній командант О. К. Лодзь ґенерал Лянґнер.

—o—

Недільні Просфори.

ПРОСФОРА В МІЩАНСЬКОМУ БРАЦТВІ.

Т-во „Міщанське Брацтво" улади́ло спільну просфору в неділю, 6. лютого, в новій домівці „Молодої Громади". У святі взяло участь понад ... осіб. Просфору поблагословив о. О. Ґорчинський, а Преосв. Іван, що загостив на це свято „Міщанського Брацтва" своєю прегарною промовою викликав велике і глибоке враження.

Голова Т-ва д-р **Степан Біляк** привитав зібраних гостей і звертаючись до Преосв. Івана просив передати Експ. Митрополитові заяву українських міщан Львова, що вони вірно стоять при Голові Церкви. Після того д-р Біляк відчитав телеграму, яку зібрані приняли грімкими оплесками і вислали Експ. Митрополитові.

У дальшій черзі промовляв представник Т-ва ... п. **Микола Кожак**, **о. Л. Куницький**, **ред. Дмитро Паліїв**, генеральний секретар УНДО д-р ... Сеністель, п. **Вол. Янів**, **інж. Білинський**, п. ...левич (зі Станиславова), п. **Ігнат** та інші. ... окремими промовами зібрані співали коляди та стрілецькі пісні. На закінчення ще раз промовив пос. д-р **Біляк**, а по його промові зібрані відспівали національний гимн.

„ПРОСФОРА" КРУЖКА Р. Ш. ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА.

Просфору на „Спільній Просфорі" Кружка Р. Ш. ім. Т. Шевченка, в якій взяло участь старше громадянство і молодь Галицької дільниці поблагословив Кир Никита. На згадку у промові Преосвященного про недавний напад на Митрополита Андрея присутні відповіли співом „Многая літа" виявляючи в той спосіб пошану для ...ного Достойника **нашої Церкви.**

Чергуючись з колядками, стрілецькими піснями та декламаціями промовляли: д-р Секела, ... Буд. д-р Говикович, дир. Домбровський, ...нова від „Союзу Українок", п. Синевицький, ред. Таранько від „Просвіти", о. д-р Застирець та ред. Заремба.

У Т-ВІ „ВОЛЯ".

Т-во українських дозорців „Воля" уладило ... „Просфору" у великій салі „Уля", в якій ...лося яких три сотні членів. Представник ...ні" п. Козицький виголосив гарну промову ... в руки о. прал. Куницького передав привіт ... Митрополита Андрея.

ПРОСФОРА НА ЛИЧАКОВІ.

Спільна Просфора на Личакові, що її уладив Кружок Р. Ш. зібрала понад 150 учасників. Просфору поблагословив Преосв. **Никита Будка** в сослуженні оо. **Дуткевича**, **Новосада**, **Голубунька** й ...нова. Після промови **Преосв. Никити** голова Кружка Р. Ш. д-р **Маріян Панчишин** привитав гостей закликаючи до праці та гуртування. Потім промовляли ще радн. д-р **Іван Копач**, радн. ...винович, п. **Ґелета**, п. **Голубцева**, п. **Бере...** та інж. **Зубенко**. Колядки, щедрівки та ...ні пісні урізноманітнили вечір. На закінчення зібрані відспівали „многая літа" Експ. Митрополитові.

ПРОСФОРА В ЛЕВАНДІВЦІ.

Кружок Р. Ш. в Левандівці уладив теж в неділю 6. лютого спільну Просфору в домівці чит. „Просвіти". Голова Кружка Р. Ш. п. Тусевич привитав гостей, о. парох Левандівки сказав про ... Митрополита, після чого зібрані ухвалили вислати до Експ. Митрополита делегацію, ... висловити повнязання та любов до Голови нашої Церкви. В часі просфори молодь відіграла коротеньку сценічну картину, після просфори відбулась забава.

ПРОСФОРА НА НОВОМУ ЗНЕСІННІ.

На спільну Просфору на Новому Знесінні в неділю 6. лютого прийшло понад 300 учасників. ...лося свято привітом дівчинки з місцевої ...ни, що віддеклямувала вірш. Парох о. ... Тирева поблагословив просфору та виголосив гарячу промову, в якій запротестував ... нападу на Експ. Митрополита. У просфорі взяв участь Преосвящ. **Никита**. Виголошено ... низку промов, переплітаних **співами.**

„Український Моррас чи французький Липинський?"

На цю тему зробив недавно відчит в Еко ан Прованс французький журналіст, член відомої роялістичної ліґи „Аксіон Франсез". Спираючись на цитати з „Листів до братів хліборобів" Вячеслава Липинського він доказав, наскільки думки цього останнього подібні до ідей Шарля Морраса, відомого лідера та ідеольоґа французьких роялістів.

Прелеґент доказав справді, що „Листи до братів хліборобів" можна порівняти з архитворами Морраса, як напр. „Монархічна анкета", чи „Мої політичні ідеї". Подібність очевидна: з фільософічного, критичного, державно-політичного, чи з історичного погляду; обидва автори мають багато спільного, і можна сказати, що вони братні ідеольоґи. Все, що торкається суто теоретичних питань, можна заступити в одного письменника твердженнями другого. А коли йде мова у Липинського про критику української політики, то його закиди цілком тотожні з тими, які Моррас робить французькій демократії.

Моррас, як і Липинський, основує свої теорії на природних та живлових змаганнях людини і щільно повязує суспільне та політичне життя з біольоґією. Вони обидва спираються на теорії поважних економістів — Моррас на Фредеріка Ле Пле і на Ля Тур Дю Пена, Липинський — на Жоржа Сореля, які проголошували примусову орґанізацію всіх галузей людського співжиття. І висновки обох ідеольоґів тіж самі: корпорація, корпоративний лад під монархічним проводом; оба вони називають цю систему — трудовою монархією. Відчит французького журналіста викликав загально велике зацікавлення, бо гасла Морраса і Липинського найшли тепер пристосування в Італії і в Портуґалії. Фашизм Муссолінія і державний лад Салязара мають свої ідеольоґічні підстави у Морраса, і тим самим у Липинського.

Чим можна пояснити це братерство думок? Як це нам ствердила близька співробітниця Морраса, пані Пер Шардон, між обома авторами не було ніякого безпосереднього контакту, а рівнобіжність ідей пояснює той факт, що коли дві талановиті особи працюють на одному терені, то приходять часом до спільних висновків.

Відчит зробив таке велике враження, що виринула думка перекласти твори В. Липинського на французьку мову.

Рост. Шульгин.

Не перестанемо розбудовувати наше громадське життя!..

Промова пос. З. Пеленського на буджетовій комісії при дебаті над буджетом міністерства скарбу.

Міністрові скарбу — говорив пос. З. Пеленський — повинно залежати на загальному добробуті громадян держави. Але коли мова про українських громадян, що творять велику частину людности польської держави, то не можна сказати, щоб відповідальні чинники давали їм змогу здобувати добробут розвиваючи своє господарство. Українську кооперацію на північно-західних землях та на Лемківщині відірвали від природного центра, Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові, наслідком чого ця кооперація зовсім занепадає. Кооперативний інструктор чи ревізор, присланий з Варшави, що не знає навіть місцевої мови, не може заохотити до розбудови кооперації.

А причини того розділу української кооперації політичні. В основу лягли ідеї тих політиків, що хотіли би розбити український нарід на галичан, гуцулів, лемків, поліщуків і Бог знає які частини. Це гасла тих панів, що будують штучний сокальський кордон. Ми все кличемо, що даремні труди всіх тих, що хотіли би ділити український нарід. У найдальшій і найглибшій закутині Волині, Полісся і Холмщини знає український селянин, що він є членом одноцілого українського народу і що його змагання і бажання спільні зі змаганнями цілого народу. Тому ми, що хочемо добробуту цілого українського народу, підносимо голос і кажемо, що прийшов найвищий час, щоби знести недоцільний розпорядок, яким поділили українську кооперацію.

Далі пос. Пеленський говорив про крик польської преси і польських діячів, який має на меті спричинити акцію уряду проти розвитку українського господарського життя. Міністр скарбу, що є одночасно віцепремієром, повинен сказати своє рішуче слово. Чи мають українці право на самостійне господарське життя?

Пос. Пеленський підкреслив з особливим натиском, що адміністраційна влада робить великі перешкоди збірщикам дрібної ощадности, накладають на них адміністраційні кари і т. д. Жидачівський староста, відомий зі своєї настанови до українців, дає доручення поліції, виливати доставцям молоко нібито з гігієнічних причин, а насправді тільки тому, що вони доставляють молоко не до тих молочарень, до яких староста хотів би. Державні банки не дають кредитів українським громадянам. Напр. ПКО зовсім не бере під увагу потреб українського громадського життя, хоча має тисячі українських клієнтів і міліони українських вкладок. Натомість ПКО щедро акредитує польську кооперацію і дає міліони польським купцям, що мають іти на „креси", тобто до нас.

„Висока Комісіє! — закінчив пос. Пеленський. — Зі сказаного ясно, що розбудова українського господарського життя спирається на здорових підставах, що всяке спинювання його — це шкода для громадян держави, а тим самим і для держави. І заявляю, що не вважаючи на цей напір на самостійне українське господарське життя, ми не перестанемо його розбудовувати і будемо все і всюди домагатися належних прав, які гарантує нам конституція і закон.

В обороні Церкви та її Голови.

Напад посла Войцеховського на греко-католицьку Церкву та її Голову Ексц. Митрополита відбився широким відгомоном у Львові та в краю. Звідусіль напливають протести, в яких українське громадянство заявляє свою відданість Церкві та пошану Архипастиреві, Кир Андреєві.

ЗАЯВА ДУХОВЕНСТВА ЛЬВІВСЬКОГО ДЕКАНАТУ.

Кондеканальне Духовенство Львівського Деканату, зібране на надзвичайному соборчику 7-го лютого 1938. р. у Львові, висказує публично свій глибокий жаль з причини факту ніде непрактикованої напасти на нашого Достойного Архипастиря Митрополита Кир Андрея 3-го лютого в буджетовій комісії сойму у Варшаві. З усією рішучістю протестуємо проти цієї напасти спертої на невиправданих фікціях і заявляємо за це нашому Великому Митрополитові-Мученикові своє найщиріше привязання, глибоку честь та синівську любов.

ПРОТЕСТ ГРОМАДЯНСТВА КАМІНКИ СТРУМИЛОВОЇ.

Громадянство Камінки Струмилової обурене нечуваним виступом посла Войцеховського, зібралося 6-го лютого в салі читальні „Просвіти", щоб заманіфестувати свою відданість Князеві нашої Церкви. На зібранні промовляли: о. **шамб. Цегельський, д-р Лемішка і д-р Мінко.**

Зібрані ухвалили резолюції, в яких складають вірнопідданчу чолобитню папі Пієві XI. і Митрополитові Андреєві, складають Голові української греко-католицької Церкви вислови найглибшої пошани і повного віддання, протестують проти зазіхань чужосторонніх чинників на цілість і повагу Греко-католицької Провінції на західньо-українських землях та заявляють готовість боронити прав і привілеїв своєї Церкви, загарантованих канонічним і церковним правом, а особливо конкордатом з 1925. р.

На закінчення зібрані відспівали „многая літа" Ексц. Митрополитові і католицький гимн.

НЕ ДОЗВОЛИМО НА ОБРАЗУ ЕКСЦЕЛЕНЦІЇ МИТРОПОЛИТА!

Так пишуть у надісланій до Редакції „Діла" заяві громадяни села Мшана к. Львова, що протестують проти нападу посла Войцеховського на греко-католицьку Церкву, Митрополита Андрея і українське духовенство. Під заявою 14 підписів.

ГОТОВІ КОЖНОЇ ХВИЛИНИ ПОСТОЯТИ ЗА НАШУ ЦЕРКВУ.

Громадяни села Підберізці к. Львова, у заяві, яку прислали до Редакції „Діла" з 126 підписами, висловлюють свою пошану Голові греко-католицької Церкви Кир Андреєві та заявляють готовість кожної хвилини станути в обороні нашої Церкви.

З наказу Демчука носив револьвер до Тишиці... на. Стрінув там Войтовича, від якого довідався, що теж належить до організації. Войтович просив Гричаника створити в Радехові, чи Тишиці передає туди всі гроші. Гричаник признався, що брав участь у протикольонізаційній акції і разом з Апонюком розкинув летючки.

—o—

ПОС. ДУХ НЕ ЗГОЛОСИТЬ ПРОЄКТУ ЗМІНИ ВИБОРЧОЇ ОРДИНАЦІЇ.

З Варшави повідомляють, що посол Дух, який від довшого часу працював над проєктом зміни виборчої ординації до сойму та сенату і мав уже цими днями зложити той проєкт у соймі, рішився взагалі з тим проєктом тепер не виступати. Після розмов, які він перевів на терені сойму, пос. Дух прийшов до переконання, що нема мови про те, щоб сьогодні він знайшов підтримку для свого проєкту

—o—

За збройний напад..

ПРОЦЕС ІНЖ. АДАМА ДОБОШИНСЬКОГО.

У четвертому дні розправи зізнавали свідки сборони. Перед судом пересунулася низка діячів „Стронніцтва Народового", які у своїх зізнаннях виказували, як адміністраційна влада, а ссобливо староста Басара, переслідувала урядових „народови".

Академія у честь 20-тих роковин 22-го січня.

Товариство Український Центральний Комітет, Відділ у Львові, як щороку, так і цим разом, уладило святочну академію у честь роковин проголошення IV-го Універсалу. Вона відбулася в неділю 6-го ц. м. у Великому Театрі у Львові.

На початку програми відчитано IV-ий Універсал; думка відчитати текст цього історичного документу була дуже щаслива і на салі чимало слухачів було зворушених пригадкою цієї нашої давньої слави. Невідомо тільки, чи текст був кепсько переписаний, чи читаючий випадково помилився, але такі кількакратні помилки (м. і. замісць „рада народніх міністрів" — „рада нар. комісарів") вражали неприємно. Зате черговій промові д-ра **В. Старосольського** не можна зробити найменшого закиду. Д-р В. Старосольський — це той промовець, який лучить особисту культуру й надзвичайно милу поставу з глибоким змістом промови і тонкою реторичною формою. Провідним мотивом промови було те, що держава є єдиною і найвищою формою організації зрілої нації. Пі **Леся Кривіцька** вперше запродукувала українській публиці прегарну вязанку поем із збірки „Сім літер" Н. Лівицької-Холодної, до якої Б. Кудрик виготовив музичну ілюстрацію (композитор сидів при фортепіяні). Деякі строфи — співані — інші рецитовані, — цілість робила прегарне враження. Як солісти виступили п-і **Марія Сабат-Свіоська і М. Голинський**. Не можемо вважати щасливим вибір пісень, які своїм драматичним характером (головно В. Барвінського „Ой поля, ви поля") не дуже підходять до голосу артистки, яка врештою зібрала бурю оплесків. М. Голинський виступив у давньому своєму репертуарі (М. Лисенко „Ой Дніпре мій, Дніпре" та „Псалом Давида" Барвінського), який завжди дістає блеску в його виконанні. У хорових точках виступив „Студіо-Хор" — мішаний і мужеський — при супроводі оркестри (Стеценка: „Єднаймося" та Людкевича „Каменярі"); дириґував Микола Колесса. Сольоспівові акомпаніював д-р **Нестор Нижанківський.**

Хоч концерт не приніс ніяких музичних новин, проте цілість робила дуже культурне враження. Закінчився концерт-академія відспіванням національного гимну. Ми вже вчора згадували, що кінцевий виступ одного молодця був самочинний і відбувся без відома Комітету.

Тільки одночасним святкуванням кільканадцяти ріжних „Просфор" у Львові треба пояснити, що спершу саля не була вщерть виповнена. Все ж дещо пізніше Великий Театр виповнився публикою, яка заманіфестувала свій пієтизм до славних роковин проголошення самостійности Української Держави.

—o—

По широкому світі.

Бельгійська рада міністрів віддала Дюбосові де Варнаф тимчасове завідування міністерством господарства.

Мексиканські студенти медицини прийняли умовини ректора і покінчили страйк.

Британський уряд утворив комісію для координації закордонної пропаґанди під проводом віцемін. Вансітарта.

У Мексику невідомі замаховці виконали невдатний атентат на б. президента Нікараґуї ген. Чаморра.

У фрнацуському місті Ніцці застрайкував персонал 4-ох найбільших готелів.

В Естонії проголосить 24. ц. м. з нагоди національного свята амнестію.

Румунська влада замкнула малий граничний рух для жидів з Чехословаччини.

Чехословацький уряд розглядає проєкт націонал-соціялістичної організації для німецьких громадян, що булаб під опікою німецького посольства.

В альжирській місцевости Біскра дійшло до заворушень: араби напали на поліцію, яка ужила зброї, вбиваючи 2 арабів і ранячи 4.

Єгипетський король Фарук виїде небавом з офіційною візитою до Туреччини

—o—

НОВИНКИ.

— **„Українська кооперація і українське купецтво на ЗУЗ"**, відчит м-ра З. Книша відбудеться заходом Т-ва Абсольвентів Торговельної Школи 10. лютого 1938, в год. 13.30 у домівці Т-ва (вул. Куркова 14а — Купецька гімназія). Гості раді.

— **„Культура мови"**. Проф. д-р Василь Сімович виголосить на цю тему виклад у четвер 10. лютого ц. р. в салі „Української Бесіди" (Руського 22), на запросини Т-ва „Українська Заграва" у Львові. Початок в год. 6-ій вечором.

— **Що сталося в Німеччині?** Реферат під цим наголовком виголосить ред. І. Витвицький у четвер 10. ц. м. в льокалі „Молодої Громади". Початок в год. 7. веч.

— **Українські книжки на шкільну лектуру — під увагу Вш. Авторам і Видавцям.** Довідуємося, що у Львівській Шкільній Кураторії існує офіціяльний комітет, який мав переглянути всі українські книжки, що появилися після 1935 р., і ку та заопініювати, які книжки годяться для шкільної лектури. Очевидно, що така опінія рішає на 100%, бо звичайно міністерство освіти затверджує її. Тому всі Видавництва й Автори, яким залежалоб на тому, щоб їх книжки мали доступ до шкільних бібліотек та ... ів, призначені учителем даного шкільного предмету на обовязкову чи надобовязкову лектуру, повинні віслати по ... книжки до Кураторії Шкільної Округи ... письмою „для Комісії оцінки книжок" ... що появились ... 1935 ... переглянові й опінії ... Авторів тоді про це не дбали, тому ... це тепер теж зробити.

За приналежність до Організації Українських Націоналістів.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЗОЛОЧЕВІ.

ДЕСЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ

Цілий день виповнили зізнання найповажнішого прокураторського свідка, комісара **Владислава Чайковського**, начальника слідчого відділу в Золочеві. Чайковський кермував поліційним слідством у відомих подіях в Радехівщині і сам переслухував обвинувачених. Зізнає дуже обширно та з усякими подробицями.

Коли з доручення своєї влади приїхав до Радехова, застав уже кількох арештованих, між ними й **Демчука** з Середпільців. Спираючись на доказовому матеріялі, що його знайдено в Демчука, почав його переслухувати. Демчук признався, що належить до ОУН, що притягнув його до організації Б. Казанівський, а він сам втягнув до організації Гричаника, Апонюка, Клопюка, Карпова й А. Березу. Казанівський мав псевдо „Щитина", а йому надав псевдо „Бубенко". В часі маніфестації у Радехові мали розкинути летючки та вибити шиби у старостві. Демчук признався до участи у тій невдалій організації. Казанівський дав йому вказівки висадити могилу і спалити стирти в Кривім. У слідстві Демчук признався, що збирав гроші на організацію та передавав Казанівському. Від Казанівського дістав Демчук 25 жовто-блакитних стяжечок з написом „Слава Україні" до розпродажі по 20 сотиків.

Далі свідок розказує про матеріяли знайдені у Демчука, як зшиток з записками, картки з революційними піснями, листи від Казанівського та деякі організаційні інструкції.

Що торкається підсудного **Мирослава Карпова**, то він теж признався перед свідком, що належить до ОУН, що зербував його Демчук. Сам Карпів зербував М. Березу і Тернавського, яким давав літературу від Демчука. Демчук признався перед Карповим, що є районовим, а на чолі верхівки ОУН стоїть Казанівський Гричаник. Демчук і Карпів творили трійку. Карпів мав з 31. X на 1. XI. порозвішувати жовто-блакитні прапорці та вмістити протидержавні гасла на будинках.

Свідок Чайковський зізнає далі, що підсудний **Антін Гричаник** теж признався, що належить до ОУН, зербував його Демчук. Він сам зербував Харчука і Пеника. Гричаник був курієром.

— **Вистави українського театру у Львові.** Управа Українського Народнього Театру ім. М. Садовського повідомляє, що 15. лютого ц. р. театр дасть дві вистави у Львові, в салі Колісею при вул. Сонячній 23. І. **Гетьман Полуботок,** історична песа на 3 дії (4 картини) О. Барвінського в інсценізації М. Лужницького. Початок год. 3.30 Популярні ціни. II. **Пісня Бескиду.** Перша народня лемківська песа зі співами і танцями на 3 дії Луковиченка. У III-ій дії обряд лемківського весілля у лемківському діялекті. — Обі песи перший раз на українській сцені. — Білети наперед в Союзному Базарі.

— **Село робітництву.** Виділ українського рожничого Т-ва „Сила" дістав таке письмо: Ідучи назустріч закликові Комітету Зимової Допомоги українським безробітним складаємо помочі український безробітним скромний різдвяний дарунок: 15.90 зол. Заявляємо, що й надальше не забудемо за наших робітників і будемо в міру можности пересилати скромні лепти. Радіємо, що наше робітництво не пропало у морі комуністичної зарази, тому не з „доброго серця", але з обовязку складаємо ми й кличемо всіх свідомих громадян складати датки в готівці, чи натураліях. Бажаємо Вам Дорогі Друзі Веселих Свят і Щасливого Нового Року! Ожидів, 14. І. 1938. Районова Молочарня в Ожидові. Іван Куземський, технік.

— **З карнавалу.** Вечерниці „Червоної Калини" мають вже свою традицію і окрему славу. Тож-не дивно, що бувало на них глітно, а салі „Нар. Дому", чи Почтовців при Японській, не могли помістити натовпу гостей. Аж цього року найшлась щаслива розвязка: Комітет подбав про величезну салю Залізничників при вул. Кентшинського 54—56 (доїзд трамваєвий вісімкою від вул. Городецької) й ніхто вже не нарікатиме, що затісно в буфетах, чи за глітно в танцях. Тим разом Вечерниці „Червоної Калини" — 14. лютого — пройдуть не лише під знаком веселої забави, але й доброго настрою, бо в просторій салі і вигідних буфетах. Запрошення і білети можна вже дістати в домівці „Червоної Калини", Зіморовича 21.

— **Пригадка.** Виділ Українського Лікарського Т-ва пригадує членам, що Загальні Збори Т-ва відбудуться в суботу 12. лютого в год. 5.30 увечір в домівці Т-ва. Звичайних сходин у пятницю не буде. Після Загальних Зборів Товариські сходини.

— **Україніка.** Перша цьогорічна книга місячника „Сльовянски Пжеглед" у статтейці „Сталий біль совітської України" зазнайомлює з виводами В. Коссіора про культурний і господарський стан Совітської України та репліками „Правди" на адресу Коссіора. В другій замітці про „Славянську сучасність" В. Харват пише про політичне життя українців у Польщі зупиняючись на останньому зїзді УНДО, на діяльности опозиції в УНДО та відношенні до УНДО Партії Соціялістів-Радикалів. В рецензіях присвячено кілька уваг брошурі **Аркадія Животка — „Адольф Черний й українці", яку в 1936. р. видала „Наша Культура".**

— **Львівська хроніка.** На економічному тлі вибух в інтролігаторських заведеннях фірми Єгербух при вул. Сикстуській страйк, в якому бере участь кількадесять робітників та кількох урядовців. — Льокатор Михайло Верещинський побив господаря камениці, в якій мешкав, Станіслава Ґвіздальського (Дзельна 26), якого в непритомному стані відвезли до шпиталя. — На робітника Миколу Черкавського (Томіцького 19) напав на вул. Різницькій якийсь тип і зранив його ножем в руку. Поготівля дало Черкавському першу поміч. — З заведення для малолітніх хлопців на Замарстинові при вул. Витовта 9 втік 8-літній Роман Худий і досі не вернувся. — 16-літню Ядвигу Бергман (Мучна 20), що проходила вулицею Осолінських покусав пес, що находиться в городі при заведенні ім. Осолінських.

— **У Москві розстріляли польських комуністів** До Варшави надійшли вістки, що в Москві розстріляли провідника польських комуністів Рлевського, відомого свого часу у Лодзі під прізвищем Стефана Наймана, і Ленського, якого називали польським Сталіном. Між арештованими в Москві находиться еміґрантка Вера Костржева або Кошубська, вдова по польськім публіцисті. Ці вістки викликали пригноблення та переполох у колах прихильників комунізму.

— **Зуб за зуб.** Анґлія ще досі не рішилася чи признати італійського короля цісарем Абісинії. У звязку з тим відомий глузун. Бернард Шов, вислав до редакції щоденника „Таймс" письмо з таким проектом: „За те, що Анґлія не хоче признати італійського короля цісарем Абісинії, Італія не повинна на майбутнє признавати анґлійського короля цісарем Індії." Так, на думку Шова, вирівнялисяб анґлійсько-італійські рахунки.

— **Смерть гірників.** З Ессен повідомляють, що там при поглиблюванні шибу „Амелія" один гірник натрапив на вибуховий матеріял, що залишився з попереднього дня, і спричинив експльозію. Трьох гірників згинуло на місці, пятьох важко ранених.

— **Мінеральні скарби в Абісинії.** В Абисинії знайшли значні нафтові джерела. У полосі Лекемті, Дебра Лібанон і Дебра Абрагам відкрили поклади лїгніту. За мінеральними скарбами шукають ще близько Гондару та в провінції Сідамо.

— **Мандрівна колиска.** Один відділ німецьких „штурмових штафет" в Кольонії уфундував „мандрівну колиску", що переходитиме від подружжя до подружжя і служитиме по кілька місяців новонародженим потомкам Ш. Ш. До колиски долучена книга, в якій буде по черзі спис „мешканців" колиски. Дитині, що перебуде перші місяці життя у цій колисці, присвятять у книзі специяльне гасло, що символізуватиме постійний звязок дитини зі спільнотою Ш. Ш. На першій сторінці книги, прикрашеній свастикою та символами Ш. Ш., вміщені прізвища фундаторів.

— **Заграничний торговельний оборот Японії змалів.** Згідно з японськими даними у заграничній торговлі Японії зазначилася значна поправа торговельного біляису. Натомість торговельні обороти в порівнанні з минулим роком дуже впали. Японський імпорт у січні ц. р. виносив 208.9 міл. ен у порівнанні з 319.3 міл. ен у січні м. р., а експорт 172,3 міл. ен у порівнанні з 208,5 міл. ен у минулому році.

— **Зі страху перед політичною помилкою.** Московська „Правда" заатакувала совітську провінціяльну пресу за низький політичний рівень, чого доказом є те, що та преса масово передруковує вступні статті столичних щоденників. Число тих передруковуваних передових статтей у багато випадках переходить 60 відс., а в деяких провінціяльних щоденниках число самостійних передових статтей за рік не переходить 10, причому ці статті сухі та мають характер обіжників. „Правда" пояснює це страхом провінціяльних редакторів, щоб не зробити якоїсь політичної помилки.

✝ Посмертні згадки.

О. Богдан Чекалюк, парох Пійла помер 29. січня 1938. р. Похорон відбувся 31. січня. В. Й. П!

О. Стефан Лопатинський, парох в Ляцькім Великім помер 1. лютого 1938. р. Похорон відбувся 4. лютого. В. Й. П!

—o—

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

Свято просфори і Крут у Лісневичах відбулось у нас цього року перший раз у дуже сердечному й імпозантному настрою. У величавій салі новозбудованого Народнього Дому зібралось більш як 200 осіб старших громадян, щоб у родинному кружку достойно заманіфестувати своє прилагання й любов до релігійних і національних традицій. Членки Союзу Українок подбали, щоб присутніх добре погостити. Незатерте враження на присутніх викликала глибока і сердечна промова нашого о. Слижа, як і промови присутніх гостей зі Львова в особі делегата Повіт. Союзу Кружків Рідної Школи м.ра Алиськевича і ред. Голіяна. Підчас свята зібрано щедрий дар на коляду Рідній Школі. — Не менше торжественно відбулось день скорше і свято Крут з добірною програмою: співами, деклямаціями та рефератом. Слід побажати Лісневичам, щоб збудувавши в такому короткому часі такий величавий Народній Дім, чимскорше приступили і до будови такої дуже потрібної нової церкви.

Просфора в Пустомитах. Подібне свято просфори відбулося 5. II. і в Пустомитах заходом кружка „Рідної Школи" і жіночої секції „С. Г.". Свято попередила дуже влатна сценка „До Божого Дитятка" у виконанні молоді і наших наймениших. На святі промовляли: делегат „Рідної Школи" зі Львова проф. Ластовецький і місцевий священик о. Слиж. З'брано також щедрий дар на коляду для Рідної Школи

Гість.

Як грати?

В дещо більшім гурті, яке „збіралося пополудні при чорній каві або вечір при картах, з зацікавленням говорили про числа і значіння, які вони мають в житті людини. Змагалися там різні думки — одні признавалися до віри в те, що називають магією чисел, другі не погоджувалися із цим, та стверджували, що це звичайний пересуд і нічого більше.

— Колиб мертві предмети не мали жадного впливу на хід людських справ, на життя людини, то я признав би рацію противникам цього погляду. Однак я мав докази, що предмети мають таємничий вплив на людину; знаємо, що є самоцвіти, які всім своїм власникам приносять нещастя і навпаки — є талісмани такі і інші, яких власники кажуть, що завдяки ним мають успіхи і щастя. Давня і теперішня історія дає в цьому напрямі достовірні приклади. Наприклад мені комбінація деяких чисел приносить щастя; нераз я запримічував, що число 13 в сполуці з сімкою є числом щасливим — пропагував свої погляди пан З.

— Навпаки, моя думка є зовсім інша — противився пан М. — там, де здається, що це якийсь предмет, якесь число впливає на успіх чи невдачу в грі чи в інтересах, там справді рішає про такий чи інший вислід сама людина, її розум, вдача, передбачливість, ощадність чи інші прикмети або недостачі. Не можу сказати, щоб мені в житті не велось, одначе не кладу своїх успіхів на рахунок віри в те чи інше число, чи в той чи інший талісман. Питаю вас пане: чи приміром пробували ви свої числові комбінації в льотерійній грі?

— Так — відповів скоро пан З. — і на це приклад; колись я виграв на число, в якому була 13-тка і 7-ка.

— Алеж це скоріше приклад на те, як ділає нераз припадок, а не доказ. Яж виграв минулого року на льотерії гарну сумку, і то взявши перше з черги число, яке трапилося — відповів переможно пан М.

— Коли панове дозволять і мені докинути кілька слів до цієї дискусії, яку на мій погляд, не рішите при такім схолястичнім підході до справи — я теж наведу приклад із числами, і то без найменшої тенденції. Справа мається так: у Клясовій Льотерії є тепер 160.000 льосів, отже і стільки чисел, з яких 80.000 виграє. Коли так, то ясне, що комбінування „щасливих" чисел, фаворизування одних чисел на некористь інших не є конечне до осягнення вигри. Рішає припадок. Є певне, що на 160.000 грачів буде 80.000 таких, які виграють. А коли взяти ще, що кожний льос може мати пять співвласників та що кожна вигра може припасти нині не чотирьом, як досі „четвертунам", але пятьом власникам пяток, тоді стає дійсним фактом, що в 41-ій Клясовій Льотерії вигляди на виграу є більші і кращі для грачів, ніж у минулих льотеріях. Тому не треба „щасливих" чисел ані талізманів, щоб виграти: тільки треба мати льос і грати — закінчив пан Р.

Це сказавши, пішли всі зараз таки купити льоси, памятаючи що тягнення першої кляси починається вже 17-го лютого.

Алькоголізм стелить ліжко сухотам.

—o—

Спортові новинки.

Справлення похибок. До звідомлення з Загальних Зборів С. Т. „Україна" на вчорашній „Спортовій Сторінці" закралися деякі друкарські похибки, які на цьому місці справляємо. Так через пропущення одного рядка видруковано у першій шпальті (37. рядок) таке: „Найбільші приходи дала футбольна секція, бо жертводавцем був голова Т-ва дир. Левицький". Повинно бути так: „Найбільші приходи дала футбольна секція, бо 13.190.45 зол. Датків було 2.696.10 — жертводавцем був голова Т-ва дир. Левицький". У тій самій шпальті (77. рядок) пропущено слово: „секції". Ціле речення повинно виглядати так: „Звіт боксерської секції подав п. Копашевич. У другій шпальті згори (11. рядок) замісць слова „найважчий" має бути „найвищий". Ціле речення по справленні є таке: „Гокейова секція, яка має, за малими винятками, дуже молодий елемент, осягнула в минулому діловому році свій найвищий рівень". Три рядки нижче замісць: „Одна з наймолодших акцій..." має бути: „Одна з наймолодших секцій, наколесницька, якою керував п. Ярмолевич Р., виказує теж незвичайно гарний розвиток". У цій-же шпальті (48. рядок) повинно бути таке: п. Ромалець (розуміється: говорив) про потребу секції (не: акції) спортових гор. Крім того у першій шпальті згори (23. рядок) має бути: Членів має Т-во 443, не 433, як помилково видруковано.

Мадярська Державна Ліга. Як відомо, на Мадярщині вже почалися мистецтва Державної Ліґи. Вислідки другої неділі були такі: Сеґед — Ференцварош 1:1 (1:0)! Сенсація першої неділі! Гунгарія — Фебуш 5:1 (2:0). Будафок — Вудаї XI 0:1 (0:1). Кечкемет — Сольнок 1:0 (1:0). Терезварош — Печ 5:1 (2:0). Уйпешт — Бочкай 1:0 (1:0). Кішпешт — БТО 4:2 (0:0).

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр:

Середа 9. II. год. 7.30 „Пан Бовікальський“ прем'єра.

Четвер 10. II. год. 7.30 „Пімця“, „Кавалерія рустікана“ оп.

Пятниця 11. II. год. 7.30 „Старосвітська хроніка“. Для молоді академічної.

Театр Рімнородностей:

Середа 9. II. год. 7.30 „Дівок з карт“.

Четвер 10. II. год. 7.30 „В парфумері“.

Пятниця 11. II. год. 7.30 „Дівок з карт“.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЛЬВІВ (салі Колісею, Сонячна 25).

13. II. год. 3.30 попол. „Гетьман Полуботок“. Історична пєса на 3 дії О. Бердяєвського. Знижені ціни.

13. II. год. 8 веч. „Пісни Беоаду“. Народня пєса з лемківського життя на 3 дії Лукевичевича. У III. ій дії обряд лемківського весілля.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ДОБРОМИЛЬ:

9. II. Муж двох жінок.

10. II. Процес Мері Деган.

11. II. Довбуш.

В Добромилі іде театр до Ст. Самбора і Турки.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5).
„Того“.

ФОТОПЛЯСТІКОН „Світовід“ (Пасаж Гавсмана ч. 7):
Південна Америка і Японія.

КІНА.

АПОЛЬО: „Діва з темперaментом“ (Анні Ондра).

АТЛЯНТИК: „Прадавна брехня Ніни Петровни“.

ВАНДА: „Крівавні перли“, „Смерть кагає в джунглях“.

ГРАЖИНА: „Дволар“.

ЕВРОПА: „Догорджувена“.

КАСІНО: „Королева передмістя“.

КОПЕРНИК: „Історія одної ночі“ з Шарлем Боє.

МАРІЕНІ. КА: „Дабук“.

МЕТРО: „Сем Долечоф“ ;Опир на ерополь“.

МІРАЖ: „В обороні“ з Флінном і Флінном“.

МУВА: „Коли цвіте бувок“.

ПАЙС: „Больво та Льольво“ (Дзиша), „Кінг-Конг“.

ПАЛЯС: „Її перший баль“ (Гарі Баур).

РАЙ: „Я обрехала“.

РІЯЛЬТО: „Сам на сам“ із Павлом Весем.

СВІТ: „Пат і Паташон в раю“; „Тені минулого“.

СТИЛЕВИ: „Королівський вальс“ і ревія.

ТОН: „Ве тікі зимо“, „На Довольськім Острові“ з Вернером Пакстором.

УТІХА: „Ніч перед битвою“ і ревія.

ХИМЕРА: „Світальні півмоєї“

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 9. лютого 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для школи: Із примов лісових людей, Піснь. вс. 11.45 Дуети на дусі інстр. з пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Інформаційна газетка в українській мові; 13.55 Ріжноцікаве з пл.; 14.30 Легка музика з пл.; 14.55 Біржа; 15.00 Фрагмент із пов. І. Лима „Голови до позолоти“, Музика з пл.; 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Хвилина пісень для старших дітей; 16.00 Пчільна розмова; 16.15 Сольов. орк.; 16.50 20.55 Актуальна гутірка; 17.00 Відчит ментальність: Подолі на морі; 17.15 „Брати Лумельські та Сид“ лагка словесно-муз. авд.; 17.50 Ліві й добрі батьки серед стадій; 18.00 18.50 Опера 18.10 Вальси з пл.; 18.20 Театр Уяви: „Марсельєза“ Ст. Росоловського; 18.55 Програма на завтра; 19.00 „На балтійським курсі“ повість; 19.20 Концерт муж. хору; 19.35 Розмова медичних; 19.50 Післямаліцькіста альбутки мови; 20.00 Танц. музика; у перерві в год. 20.20 Кітчи гумору; 20.45 Веч. дзеник; 21.00 Шопенівський концерт; 21.45 Шарль Водлер, поетична чвертьгодина; 22.00 Муз. кабарет, спів. форт., гармонія; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Артур Тосканіні, репертуар із пл.

Четвер, 10. лютого 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 „Мамунцю“ муз. поранок для гімназій; 11.40 Паганіні на форт. пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Комунікат дня. Хл'б. Пашнтати; 13.50 Концерт солістів: форт. сопрано; 14.20 Поп зорній наві. пл.; 14.55 Біржа; 15.00 Фрагм. із пов.'сти Ів. Лима „Голови до позолоти“, Музика з пл.; 15.25 Біжучі вістки з місця та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Гутірка музика з модою; 16.15 Шлеські пісні й танки; 16.50 20.05 20.55 Актуальна гутірка; 17.00 Шкіра людини; 17.15 Концерт солістів: контральт, кларнет, форт.; 17.50 18.50 Спортовий порадник і вістки; 18.10 Старість гарна, старість мила; 18.20 Молодь перед мікрофоном: В обороні польового побережжя; 18.25 Програма на завтра; 18.25 Для сільської молоді: Із життя сільс. молоді. Мат на відпусті; 18.40 Листи та програми; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Театр Уяви: „Христофор Колюмб на Саргасовім Морі“ поема Л. Шевальда; 19.47 Шрер: Попурі „Так бувало колись“, пл.; 20.15 „Сольми до моря“ орк. хор. Шлеська опера; 20.45 Веч. дзеник; 21.00 Танц. музика, орк.; 21.45 Каз. Вуйціцький, дослідник поет. форми, літер. нарис; 22.00 Камер. концерт: смичк. квартет; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Із срібрового альбуму.

Пятниця, 11. лютого 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для школи: „Соловейко“ на осн. Андерсена; 11.40 Музика з пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Суспільна гутірка; 13.50 Легка музика з пл.; 14.55 Біржа; 15.00 Фрагм. з пов. Ів. Лима „Голови до позолоти“. Музика з пл.; 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Над альбомом почтових марок, авд. для старших дітей; 16.00 Гутірка з горами. Що вістьки з Львова; 16.15 Орх. концерт; 16.50 19.50 Актуальна гутірка; 17.00 „Світ дивностей, вірка дивностей“; 17.15 Скрип. ресітал Дж. де ван Вер у супр. форт.; 17.50 Огляд видавн.; 18.00 Світовий довгунець; 18.10 Туристичний інформатор; 18.15 Скрипковий ресітал у супр. форт.; 18.35 „Мій приятель Дікенс“ фейл. Г. Бальва; 18.50 Спорт. вістки; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Театр Уяви: „Розум і гаурота“ ком. Б. Поміновського; 19.35 Вязані у вин. орк. мандоліністів; 20.00 Симф. концерт: у перерві коло год. 20.45 Веч. дзеник, Актуальна гутірка; 22.50 Останні вістки; 23.00 Танцева музика з пл.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 9. лютого 1938.

БЕРЛІН 19.30 Вечірній танок, 19.45 20.00 Симфонія ч. 5 б-дур Брукнера. 21.30 Вальси; БУДАПЕШТ 12.05 Концерт солістів; 17.30 18.00 Цит. музика, 20.00 21.00 22.00 23.00 „Фавст“ оп. Гуно; ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей. 17.30 18.00 Сучасна австр. музика. 19.25 20.00 21.00 „Фіделіо“ оп. Бетовена; ДАВТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Спів. КОШИЦІ 14.00 16.45 Вістки; МІЛЯНО 17.15 Танц. музика, 21.25 22.00 Серенада; ПРАГА 16.10 Орх. концерт; 20.05 21.00 Концерт філь. орх.; 22.35 Соната фіс-моль Брамса на форт.; РАДІО ПАРІ 21.30 Камер. музика; Парі ПТТ 21.30 22.00 23.00 „Сива птичка“ муз. канав Мевергаузен-Вольфа; РИМ 17.15 Камер. музика, 20.30 Розмовка, 21.00 22.00 Оперетові мелодії; СОФІЯ 19.00 Серенада, 19.45 20.00 21.00 „Богема“ оп. Пуччіні.

Четвер, 10. лютого 1938.

БЕРЛІН 17.00 Весела, задана й жива музика, 19.00 сол. 20.00 21.00 Вечір танку; БІЛГОРОД 20.00 Спів; БУДАПЕШТ 19.15 Цит. музика, 21.15 Форт. сонати Бетовена у вик. Доглан'а; ВІДЕНЬ 11.30 Нар. музика, 19.25 Радіосцінка та музика; ГАМБУРГ 20.10 „Пасквине із Тиролю“ оп. Цедлера: ДАВТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Серенада, 21.15 Памяти Равеля, орх., скр., форт.; КОШИЦІ 19.30 11.00 Вістки, 19.00 Краків: „Звичайний концерт“, Співомовка „Кара короля“; МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 17.35 Весела авд. 21.00 22.00 23.00 „Манон“ оп. Массенета з участю Вел. Дала; ПРАГА 21.15 Секстет Ірала на смичк. інстр. і сол. голос (до китайської поезії); РАДІО ПАРІ 18.00 19.00 Театр Уяви, 21.15 Пісні, 21.30 22.00 23.00 24.00 Опера; РИМ 17.15 Танц. музика, 21.00 22.00 Комедія, 22.20 Віольончеля; СОФІЯ 19.40 20.00 Вок. концерт; ФЛЬОРЕНЦІЯ 20.30 21.00 22.00 „Люна Парк“ оп. Льомбарда та Ранцата.

Пятниця, 11. лютого 1938.

БЕРЛІН 18.00 Орх., солісти, акордеон, гітара, 21.00 22.30 Танц. та розр. музика; БІЛГОРОД 21.00 Нар. пісні; БЕРОМІНСТЕР 20.05 21.00 22.00 „Турандот“ оп. Пуччінія; БУДАПЕШТ 13.30 22.25 Цит. музика, 17.25 18.00 Гадовий концерт, 20.00 21.00 Італ. музика; ВІДЕНЬ 15.15 А. Гехт сопран, 17.55 Форт., 18.30 Балалаєчні пісні й танки, 19.35 20.00 21.00 Симф. концерт; ДАВТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Дитячі пісні, 18.00 Форт., 21.00 „Зуганкина тайна“ муз. інтермеццо Вольф.-Феррарія, 22.30 Еспанська рапсодія на скрип. і форт. Лібова; КОШИЦІ 14.00 18.45 Вістки, 19.00 І. Новак „Тестамент“ пєса у маґістратськім діялекті; МІЛЯНО 16.00 Форт., 21.00 22.00 Китиця мельодій; ПРАГА 14.00 Солісти, 16.30 Квартет д-моль Гайдна, 19.15 Сольов. музика, 21.20 Орх.; РАДІО ПАРІ 18.00 Камер. музика, 19.30 Для жінок, 21.15 Пісні, 21.20 22.00 23.00 Театр Уяви: „Любов“ ком. Доннє; РИМ 19.30 Розр. музика, 21.00 22.00 Симф. концерт; ФРАНКФУРТ 20.00 21.00 22.00 „Голяндець-скиталець“ оп. Вагнера.

БІРЖА.

Львів 8 лютого 1938

Гроші.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·70 88·25. Долари американські 5·27·00, 5·24·50 Долари канад. 5·26·50—5·21·00. Фльорени гол. 293·44—293·70. Франки фр. 17·47—17·17. Франки швайцарські 122·75—121·95, Фунти англ. 26·48—26·32. Гульдени данц. 100·25—99·75. Корони ч. 17·10—16·90 Кор. дан. 118·25—117·40 Кор. норв. 133·13—132·15. Корони шв. 136·29—135·60. Ліри італ. 21·60—20·70. Марки фінляндс. 11·71—11·25, Марки нім. 103·00 — 102·00 Шилінги австр. 99·81—98·80. Тель Авів 26·23—25·93. Марки нім. срібні 120·00 — 113·00

Акції.

4 ½ пів. прон. янтто. 63·75, 63·63, 3 інв. 1 ем. 79·00 серія депот. 3 пов. інв. 2 ем. 80·00 серія 91·00 5 конверс. 67·75 прем. дол. 42·00, 4 консол. 66·25

Папери

Банк Польський 115·00 Цукор 36·25 Вугель 31·25, 30·50, Ліпьпол 64·00. Модржейв 14·00, Островець 55·50, Стараховичі 38·25, 38·03, 37·50. Габербуш 49·50.

Тенденція дещо слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

Львів, 8 лютого 1938 р.

1 кг. масла десер. бльок. без оп. 3·15 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 3·31 зол.
молоко 17—18 сот.

Тенденція на масло зниження, на молоко сильна, на яйця вагаюча.

ОПОВІСТКИ.

На Рідну Школу зложили 20 зол. Лазар і І. Вертипорох замість квітів на домовину о. Е. Чеканюка і о. Ст. Локатинського. 325

Жертви зложені в Адміністрації: На **Рідну Школу** Тодорій Лешинський Ланьцут зол. 5; на **Ф. Д. А. М.** М. Сосновська, Львів 5 зол.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ОСОБА інтелігентна займеться господарством майраддже на провінції. Зголошення під „Господиня“ до Адміністрації. 330 1-2

РІЖНІ

ВІЧНІ ПЕРА направляє дешево, солідно „Прециза“ Львів, тепер Шайнохи ч. 1. 210 1-10

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і вістках	зол. 0.80
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, виклади і т. с.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/2	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/4	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/8	зол. [illegible]

За редакцію відповідає Олександер Кость. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок [illegible]